

DOMOVINA

Izšla 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Naši porotniki.

Vsako leto šestkrat skličejo se v Celje porotniki iz celega Spodnjega Štajerskega, da so dijo o vseh večjih hudodelstvih, in o tistih manjših hudodelstvih in pregreških, kateri so se odkazali izrečno porotniškim sodiščem.

Na Spodnjem Štajerskem je slovenski narod v ogromni večini; niti 10 izmed 100 ni Nemcev in nemškutarjev, če ravno so pri ljudskem štetju vse pomeli skup, kar je le mogoče bilo, da bi nabrali kolikor se da največ Nemcev. Človek bi toraj mislil, da bodo porotniki, ti „sodniki iz naroda“, tudi po ogromni večini Slovenci. Pa, ali je to tudi res tako? Ne! Kjer se delijo kake pravice, tam se odkaže Slovincem mala drobtinica, Nemcem pa debel kos kruha. Tako tudi pri porotnikih.

Če pridejo ti gospodje porotniki skupaj, se človek kar začudi, ko vidi kako lep zborček nemštva in nemšurstva Štajerskega se tukaj vedno zbira; izjemni male izjeme, so to sami Nemci po rodu, ali vsaj „Nemci po mišljenju“, to je nemškutarji.

Vprašalo se bo, odkod to pride?

To pride od tega, ker se pri sestavi porotniških imenikov ne postopa nepristransko, tako, kakor velela duh postave, ker se postopa za slovenski narod krivično.

Vsako leto mesca septembra morajo župani vseh občin sestavljati imenik mož, sposobnih za porotnike, tako imenovani „prvotni imenik“. Župani sestavljajo svoj imenik vestno, držeč se postavnih določil, tako, da je vpisan v prvotni imenik vsakdo, ki je sposoben za ta imenitni posel. Ta prvotni imenik morajo poslati koncem septembra c. kr. okrajnemu glavarju dotičnega okraja. Ta vzame ta prvotni imenik na veliko rešeto, na redos, kakor mlatci, ko so žito omla-

tili. Okrajni glavarji prerešetujejo sedaj ta imenik, ter zaznamenujejo tiste može, katere oni smatrajo za posebno sposobne za ta porotniški posel, češ, da so ti posebno dobri za to vsled svojega razuma, svoje poštenosti, pravičnega mišljenja, in v krajih, kjer se govori več jezikov, ker znajo dotične jezike.

Po takem prerešetanju gredo ti prvotni imeniki na predsednika okrajnemu sodišču v Celju.

Predsednik okrajnemu sodišču skliče mesca novembra poseben komisijon, obstoječ izven njega še iz 3 drugih sodnikov in iz treh zaupnih mož. Ta komisijon, ki je seveda cel v rokah predsednika, — saj si on zbere v ta komisijon, kogar on hoče, — dene potem vže od okrajnih glavarjev prerešetane prvotne imenike na malo rešeto, ter zbira po svoji prosti volji iz prvotnih imenikov može v porotniški imenik, za celo prihodnje leto, v tako imenovani „letni imenik“, iz katerega se potem vsako leto šestkrat žrebaajo porotniki.

V Celju smo Slovenci tako srečni, da nimamo ne enega slovenskega sodnika; vse je „deutsch“, več ali manj. In od tistih treh zaupnih mož, katere pokliče predsednik v komisijon, sta navadno tudi še dva Nemca. In ti nemški gospodje sestavljajo letni imenik tako, da zberejo vse, kar je nemškega ali nemškutarskega; še golobje jih ne bi mogli lepše zbrati! Dogaja se čisto, da se vpišejo v imenike porotnikov možje, ki se pri obravnavi izjavljajo, da ne razumejo slovenskih besed prič, zatožencev in zagovornikov, ali pa če so pošteni, da prej pred obravnavo prosijo, naj se odklonijo, ker slovenski ne razumejo! In to se dogaja, akoravno postava predpisuje natanko, naj se gleda na to, da se zbiraajo za porotnike možje, ki razumejo jezike, pred vsem v celjskem okrožji slovenski jezik.

Vidimo, če pregledamo porotniški letni imenik, da se iz nemških mest, trgov in tržišč zbira za porotnika, takorekoč vse, kar le hlače nosi. Tako pride, da mesto Maribor daje šesti del vseh porotnikov 75 od 481; mesto Ptuj 28, mali tržič Rogatec s svojimi 745 prebivalci 9, mestice Slovenjgradec s 2982 prebivalci celo 13 porotnikov, med tem, ko jih ima celo Ljutomersko glavarstvo, obsegajoče okrajni sodišči Ljutomer, Gornja Radgona, ter broječe 25.036 prebivalcev le 11 porotnikov!

Tako sestavljanje porotniškega letnega imenika je krivično, ter je očitno žaljenje slovenskega naroda. Slovenski narod daje toliko županov, toliko občinskih svetovalcev, načelnikov krajnih šolskih svetov itd., ki govorijo oba deželna jezika, za porotnike pa menda nimajo sposobnosti.

Ako so ti možje sposobni za vse te take imenitne posle, so sposobni tudi za posel porotniški in to gotovo desetkrat bolj, kakor marsikateri nemškutarski in nemški krojari in čevijari, kateri se v prvi vrsti kličejo za porotnike, kateri pa znajo za silo brati in začekati svoje ime.

Čas je, da se proti temu žaljenju slovenskega naroda na pravem mestu spregovori prava moška beseda.

Regionalna rastava v Ptui.

Ptuj, dne 27. septembra 1895.

Poročali ste že v Vašem listu, kako se je v kot porinila slovenščina pri tej razstavi. Isto tako je bilo tudi že naznanjeno, kako nepotrebno in neumestno je bilo to, da je član našega okrajnega odbora šel v Gradec prosit, da prevzame deželni glavar grof Attems, hud naš nasprotnik, pokroviteljstvo te razstave. Dotični član ni bil v stanu ali ni menda mislil na to, da bi stavil kak pogoj, predno se da upreči v voz ptujskih

LISTEK.

Iz naše vasi.

I. Nočni čuvaj.

(Slika. Spisal Aleksander Orlov.)

Grm, rodna moja vas, vas, vedno mi sveta in ljuba, slovela je za njega časa radi treh prednostij. Prvi vzrok te slave je bil, da so bila dekleta našega sela najbolj brhka daleč na okrog. Drugi, — sicer je to precej dvomljiva slava, — ker so bile naše stare, brezzobne ženice najbolj klepetave. Prerešetavale in prerešetale so do cela vsako malenkost, vsako neumnost. Kritiko-vale, sodile in obsodile so vsako deklé, pri kateri so se oglasili snubači, vsakega fanta, katerega so zaprli par tednov ali mesecev radi kacega pretepa, kratkomalo prerešetovala so ves svet. Tretji vzrok našega ugleda daleč po krajini je bil naš — nočni čuvaj. Nace Suhov so mu rekali. —

Za njega časa se še namreč v celi krajini nobena vas razun naše ni mogla ponášati s takim napredkom v omiki, da bi si bila omislila

že nočnega čuvaja ter mu odštela na mesec toliko in toliko grošev. . .

Tako je bilo torej v naši vasi za njega časa, ko so še sedeli pri nas v vaškem zboru možje stare šole, modre glave. — — —

A kakor listje na drevju, se vrsti rod za rodom. In kakor spomladno vreme, spreminjajo se naši običaji in navade naše.

Deklice naše vasi so sicer še sedaj brhke, brezzobe ženice so še klepetave, kakor za njega dnij. A nočnega čuvaja dandanes nimamo, in sicer od onega dne, kar nas je ostavil naš Nace Suhov.

Bog mu daj sveta nebesa, bil je dober človek!

* * *

Nace Suhov, mož slavnega spomina, kako bi te mogel kedaj pozabiti! gledam te še sedaj, kakov si bil in žil. Majhna, čokata postava, kratek vrat, zagorel, suh in naguban obraz, vedno ostrizen z veliko skrbnostjo, — kar sicer ni navada pri starih vojaki. Dve majhni, sivi, bodeči očesi, ki sta gledali v svet s takim zavoljstvom, kakor da bi bil posut ves svet s cvetjem. Redki lasje, vrhu njih debela stara polhovka, potlačena vedno do vŕšes ali pa še čez

nje. Zakrpana obleka viseča v genijalnem neredu na čokatem telesu. . . Tak je bil Nace Suhov, nočni čuvaj sela grmskega. — — — —

Nočnega čuvaja mi pred Nacetom nismo imeli. Da pa smo si ga oskrbeli in da je to pre-imenitno službo dobil ravno Suhov, prišlo je tako-le:

Bilo je proti koncu maja onega leta, ko je vihrala na dan sv. Jurija tista velika nevihta z bliskom, gromom in točo. Proti koncu maja je torej bilo, in v noči je torej bilo, pač že po polunoči, ko vzdrami naše vaščane iz prijetnega sna klic: „Ogenj! gori, gori! Pomagajte ljudje božji, pomagajte!“

Okna vaških hiš so se odpirala. Prikazali so se zaspani obrazi, prestrašeno in skrbno gledaje, kje in kaj gori. Kluči so škripali, vrata so se odpirala na stečaj in možje so hiteli brez klobukov in sukenj na plano, da bi pomagali, ako je še pomoč mogoča. Vmes se je slišalo tarnanje žen, jok otrok. — —

„Bože, pri Strelci gori!“

Vse je hitelo na grič konec vasi, kjer je stala Strelčeva hiša. Bila je že vsa v plameni. — Ljudje in živina so se rešili, a poslopje je zgorelo do tal. . .

nemčurjev. Ni se mislilo na to, staviti kak pogoj, predno se do cela podpira iz okrajne blagajnice. Nasledki teh brezmiselnosti se kažejo uprav sedaj, ko je razstava že otvorjena.

Frankfurtarce plapolajo iz hiš zlih naših narodnih nasprotnikov in božajo obraz, če se sprehajaš po mestu. Razstavljalcev je v obče malo; večina so „Nemci“; pa tudi nekaj slovenskih imen vidiš! Zakaj to? Če se je v odločilnih krogih sklenilo vdeležiti se izložbe, onda bi se moralo agitovati, da bi slovenski razstavljalci prevagovali na razstavi in rešili tako vsaj zastavljeno svojo čast; saj je vendar kmetijstvo v naših rokah. Če se je sklenilo, se ne vdeležiti razstave, onda bi se moralo z vso silo agitovati proti njej, da se izjalovi celo podjetje, ki ima izzivajoč značaj, kojega ost je obrnjena proti nam. Če se pa je sklenilo ničesar ukreniti, ampak stati kakor mož v luni, onda je to prežalosten znak našega nazadovanja. Pravo je pogodil ormoški okrajni zastop, da pri takih okoliščinah ni dovolil nobene podpore. Polovičarstvo ne velja; tukaj se gre: aut — aut!

V srce me je zbolelo, ko sem obiskal razstavo ter zapazil nek obelisk s praznimi steklenicami, ki jih je razstavil g. Tomaž Mikl, trgovec in veleposestnik pri Sv. Marjeti. Mož je član ravnateljstva ptujske posojilnice, pa nima toliko poguma in narodnega ponosa, da bi k tem praznim steklenicam pristavil slovenski napis. No, če opazimo kaj tacega pri ravnatelju slovenske posojilnice, kaj zamoremo pričakovati od prostakov? Vpraša se le: Kak duh, kaka disciplina pa veje pri narodnem zavodu, če je kaj tacega mogoče? Ali tu ni treba, nekaj spremeniti?

Dne 25. septembra pripeljal se je pokrovitelj razstavi g. deželni glavar grof Attems sam. Sprejeli so ga vsi dostojanstveniki okrajnih oblasti. Kakor poroča dne 27. sept. „Tagespošta“ — tudi načelnik okrajnemu zastopu gosp. J. Zelenik. Ali dotični poročevalec „Tagespošte“ je tudi hudomušen in zbadljiv zadosti, da ob jednem poroča, da je prevzvišeni grof obiskal vse dostojanstvenike; da bi obiskal tudi načelnika okrajnega zastopa gosp. Zelenika, tega pa ne poroča. Menda ga tudi v resnici ni obiskal ter s tem javno pokazal, kako hvaležen je gospod grof za to, da ga je namestnik načelnika hodil prosit, — da prevzame pokroviteljstvo.

Pametni in zastopni ljudje so tega mmenja, da se je s tem podelila klobuta okrajnemu zastopu. To klobuto je tudi v obilnej meri zaslužil, sè svojim polovičarstvom. Če tako naprej delamo, se je bati, da bomo kmalo že spet drugo poniževanje doživeli. Te mlačnosti bo se treba otrestiti popolnoma.

Celjske novice.

(Imenovanje.) Naš rojak, gospod Karol Lubec, finančni svetnik v Gradcu, je imenovan honorarnim docentom računoznanstva na graškem vseučilišču. G. finančni komisar I. Mollan v Celji

imenovan je nadkomisarjem; komisarjem pa je imenovan g. Franc Ferenčak v Šmarji pri Jelšah.

(Okrajni šol. svet celjski) je v svoji seji dne 28. sept. napravil terno za enorazredno nemško šolo v Vojniku; imenoval ljubljansko učit. kandidatino gđc. I. v. Novak, roj. pri M. D. v Polji pri Ljubljani, za prov. podučiteljico v Galicijo; ljubljanskega učit. kandidata g. A. Munda, roj. pri sv. Juriju na Ščavnici, za prov. podučitelja v Št. Jurij ob juž. ter ga istočasno postavil za suplenta na slovensko šolo v Vojnik, ljubljanskega kandidata g. Al. Schmidt, roj. v Pilštanji in gđc. Hermine Lapajne pa za suplenta na celjsko okoliško šolo; vzel na znanje poročilo o nadzorovanji šol v minolem šol. letu i. t. d.

(Draginjsko doklado) dovolil je dež. odbor učiteljstvu na Dobrni in sicer nadučitelju in učitelju a 60 gld., podučiteljici pa 48 gld. za čas od 1. maja do 1. novembra vsacega leta.

(Celjsko pevsko društvo) priredi v soboto 5. t. m. odhajajočemu, za društvo prezaslužnemu pevovodji, gospodu Ivo Sprachmann-u, odhodnico, v vrtnem salonu hotela „Zamorec“. Začetek ob polu 8. uri zvečer. K odhodnici, ktera obeta razviti se prav živahno, vljudno vabi svoje p. n. člane in prijatelje petja ter društvu naklonjene narodnjake odbor.

(O celjskih barabah), ki se odlikujejo posebno s tem, da trgajo slovenske napise raz hiš in s črnolom ali sploh s kako barvo mažejo hiše Slovencev, smo že večkrat primerno poročali in opozarjali sl. celjsko policijo na te ponočne junake; a vedno brez uspeha. Odtrgali so napis raz celjske okoliške hiše, ki je bil dvojezičen, strgali firmo narodnemu strugarju, ki biva sredi mesta, namazali več hiš in slavna policija celjskega mesta še ni zasačila nobenega. Posebno pa se je odlikovala ta sodrga preteklo soboto po noči, ko je bil dozidan „Narodni dom“ in so delavci stavbe okrasili z majami in pa cesarsko ter narodno zastavo dogotovljeno zidovje. Ker pri stavbi radi čuvaja niso mogli kaj poškodovati znosili so svojo jezo pri hiši dr. J. Serneca, kateremu so polili okna in pa na hiši poslanca g. M. Vošnjaka, katero so mu z barvo namazali. Da je to sramotno in gotovo ne v čast Celjanom, bode potrdil vsak količkaj pošten človek. Tujci, ki prihajajo v mesto imajo priliko poučiti se, med kakimi ljudmi tu bivamo ter tudi priliko spoznati, kako daleč že sega sad nestrpnosti zaslepljenosti renegatstva. Tukaj pokažite voljo možje, ki imate čuvati za red in mir mestjanov, da nam ne bode treba iskati varstva drugod.

(Lagati in zavijati) pa znajo pisuni celjskega nemškega lističa. Če se mirni Slovenci pogovarjajo v javnih lokalih in gostilnah v svojem maternem jeziku in se kak nemškutarski popček za to razluti in žali odlične tujce in domačine, pa napravijo tako afero, kakor bi Slovenci izživali Nemce. Sram jih ni trditi nezmišelnosti in dokazano neresnico, da je Celje nemško mesto. Spozabljajo se celo tako daleč, da pišejo, da kdor v Celji ne zna nemško, mora poginiti. Uboge

reve! Vsa okolica je popolno slovenska, v okolici je denar in ko bi nemškutarski ne znali slovensko in ne vabili v slovenskem jeziku seljake k sebi, bi kmalo ropotalo v njih želodcih in bi dobile prodajalnice tisti beli list na vrata, ki ga pripečati sl. c. kr. okrožna sodnija. Da je mestni zastop nemškutarski, temu Slovenci tako ne oporekajo, da pa mestni očetje po večini niso rojeni Nemci, nam je lahko dokazati. Več ko dve tretjini rodilo se jih je na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem v raznih vaseh od kmečkih starišev, ki niso nikdar govorili nemško. No, pa naj imajo veselje in bodo Nemci, če se jim zdi to tako imenitno. A gostilnah in kavarnah, ki so za vse narode in za vsacega, ki se mirno obnaša in plača, naj potem govori francosko, laško, nemško ali pa slovensko je vendar sramotno nastopati razžaljivo proti komu, ki govori slučajno kak drug jezik, kakor je „celjska nemščina“. Na Dunaju, v Gradcu, v Brnu, v Berlinu in povsod med pravimi Nemci, se še nikdar niso spodtikali nad tem, če je kdo govoril slovensko, ker so pravi Nemci in dobro vedo, da zaradi tega mesto ne bode manj nemško, v Celji pa, ker je mesto slovensko, hočejo ravno s tem preslepiti tujce in samega sebe, da hočejo s silo pritiskati na ljudi, da bi govorili le nemško. Spomnite se nemškutarski Celjani, kaj so vam rekli Nemci v Gradcu pri sestanku pevskih društev in trkajte se na prsi, rekoč: grešil sem! in spoštujte malo bolj slovenski jezik, ki je vendar neprimerno lepši od nemškega in ste se ga tudi vi prej učili in ga bolje znate, kakor nemškega.

(Mesec september) je pri meteorologih na glasu kot najboljši, pri zdravnikih pa kot najzdravejši mesec. Letos se je bil september še posebno obnesel. Skoro vedno je bilo nebo jasno kot ribje oko, skoro vedno visoko barometersko stanje, toplomer je kazal vedno enako toploto, običajno v opoldanskih urah okolo 25° C. Tudi voda je bila primerno topla, in ljudje so se še v septembru zelo kopali. Deževalo je malo, za kmeta veliko premalo; samo dva deževna dneva smo imeli; 12. in 13. septembra je bilo za veliko silo nekoliko dežja. Potlej in pa zlasti proti koncu meseca je bila pa suša, velika suša. Vina je radi tega manj, toda kapljica bode dobra, ker pri krstu še ni bilo krščeno, ko ni bilo vode nikjer po vinogradih.

Spodnje-štajerske novice.

(Naš rojak gosp. Rihard Selemšek), pater reda sv. Benedikta, je imenovan superiorom in dekanom v Marijinem Celju.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Žalci) zborovala bode dne 13. t. m. Govoril bode o družbi g. Dragotin Hribar. Nadejati se je prav obilne vdeležbe.

(Premembe pri učiteljstvu). G. R. Kokot, podučitelj v Vojniku, je dobil učiteljsko službo in začasno šolsko vodstvo pri Sv. Duhu v Ločah (torej ne g. Vobič, kakor smo v eni prejšnjih šte-

Po tem dogodku pa je jedinila vse naše vaščane misel, da treba nekaj vkreniti, kar bi v prihodnje kolikor toliko moglo zabraniti jednako nesrečo.

Radi tega skliče župan, — županoval nam je tisti čas stari Likavec, — neko nedeljo vaše očete k seji.

Ko so bili zbrani vsi krog stare hrastove mize, natakne župan velike naočnike, odkašlja se, otere si z rudečo rutico mrzli pot z nagubanega čela ter spregovori z dostojanstvom primernim očeta župana in tako velevažne stvari:

„Dragi možje in svetovalci, Strelec je pogorel.“

„Pogorel“, odzovejo se odborniki ter sklonijo glave v znamenje, da seslagajo z očetom županom.

„To pa je hudo.“

„Hudo“, potrdi vseh šest svetovalcev ter spet nagne glave.

„To je res velika nesreča, nesreča za vso vas, ker je Strelec naš sovaščan.“

„Velika nesreča“, odzovejo se trije.

„Nesreča za vso vas“, pritrdijo ostali trije.

Župan si spet obriše z rudečo rutico potno čelo.

„In jaz mislim visokospoštovani možje in odborniki, jaz torej mislim, da bi ne pogorelo

vse, ako bi ogenj zapazili poprej, ali recimo, ako bi kdo vaščane poprej zbudil. A to je ravno zlo, da človek spi in ne vé, kaj se godi krog njega, ne vé, kaj se godi pri njegovi glavi, ne, kaj pri petah.“

Župan se oddahne. A takoj se oglasi kakor na povelje šest glasov: „Da, zlo je, oče župan, zlo.“

„Jaz torej, jaz Miha Likavec, vaš župan, mislim, da bi bilo dobro in da treba skrbeti, da se nam v prihodnje vsaka taka nesreča naznani poprej, nego je pomoč do cela prepozna. . . Jaz vsaj mislim tako.“

„Mi tudi, mi tudi, oče župan.“

„Kako pa se naj to zgodi, to moramo določiti mi, katerim je izročena skrb za blagor in srečo vasi. Toraj jaz mislim, da moramo vse kakor.“

„Vsekakor“, odgovori šesteri jek.

„A kako to narediti, kako, vprašam vas, možje spoštovani.“

„Kako, kako? . . Glejte! . . Tu tiči zajec! . . Hm, hm.“

Vsi obmolknejo in globoko povesejo glave.

A župan je vprašal to le, ker je taka navada, celi načrt je v njegovi duši že dobro dozorel. Po kratkem molku dé torej:

„Možje, jaz sem izumel jedno.“

Vsi se oddahnejo ter dvignejo glave. Za trenutek se vsem zjasné skrbipolni obrazi.

„Možje preskrbimo si nočnega čuvaja. Ta mora paziti na vse ter nam naznani vsako nesrečo. Naznani nam ogenj, pretepe fantov, tate, in vse take in jednake dogodke.“

„Res, res, čuvaja nam je treba. A kdo bode, kdo? Težka stvar to, težka stvar!“

Pri tem težkem vprašanji povese zopet cela šestorica glave. A obraze naberejo v resne gube, da bi se jim videlo že na lici, kako se trudijo za srečo in blagor občine.

A tudi za ta slučaj, za vprašanje namreč, kdo bodi nočni čuvaj, imel je župan že svoj načrt. — Sploh je bil stari Likavec prebrisan mož. Kar je govoril in delal, vse je trezno premislil in preresetal na vse strani. Torej je tudi zadevo o nočnem čuvaju že do cela pretuhtal v majhni svoji glavi. — — —

Tisti čas pa je dopisovala gospoda županstvu le nemški. A tistih zverženih in oglatih kljuk naš župan ni mogel nikdar preštudirati Bil mu je torej potreben pomočnik, kolikor toliko večš nemščine. A jedina oseba v celi vasi, ki je umela nekoliko tiste kljuke, bil je Nace

vilk po pomoti poročali). Podučiteljske službe so dobili potrjeni učiteljski pripravniki, oziroma pripravnice, in sicer gg.: Karl Unger v Pišecih, gospica M. Prhavec v Artičah, gđ. Micika Vučnik, kot prov. podučiteljica pri Sv. Juriji ob Pesnici in učiteljski kandidat gosp. Jakob Preindl, kot prov. podučitelj v Hočah.

(Kam pridemo!) Od kar je bil naš presvitli cesar zadnjokrat v Reichenbergu in so morali Reichenberžani sleči svojim policajem prusko uniformo ter jim obleči avstrijsko, skušali so celjski Posilinemci to priliko uporabiti in prehiteti Reichenberžane s svojim talmitevtoničnim furorjem. Le tem pa je moral največji Nemec, Bismarck sam dajati nauke, kako se jim je treba obnašati kot avstrijskim državljanom. Prišli so zopet nazaj z dolgim nosom. Zdaj so pa v Jurjevemkloštru pogruntali, kako jim je treba začeti, da svet sprevidi, da sega nemški jezik tudi v te hribe. Občinskemu slugi so kupili kapo s frankfurtskimi barvami, da jo nosi na svoji glavi ob nedeljah. Človek bi mislil, da se je norost celjskih Nemcev, katero imajo za „furor teutonicus“, preselila sem v Jurjevokloster. Ne, to pa vendar ne gre! Ali je kdo zbolel na umu, potem ga je treba dati v bolnišnico, — ali pa kdo politične kozolce obrača, in potem je treba, da politična oblast skrbi za avstrijsko uniformo v Jurjevemkloštru!

(Mesto živinozdravnika) razpisuje se za Konjice. Prošnje za to mesto vložiti so do 20. t. m. na deželni odbor štajerski. Letna nagrada znaša 600 gld.

(Savinska podružnica „Slov. plan. društva“) je gotovo jedna najčilejših podružnic tega neprecenljivega društva. Dne 25. avgusta t. l. imela je v Žalcu svoj II. občni zbor, pri katerem je tajnik g. A. Perne obširno poročal o podružničnem delovanju. Potem je podal velezaslužni načelnik g. Fr. Kocbek blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je podružnica od svojega velikega dolga že 420 gld. poplačala. Nato se je sprejel predlog, da se postavi kočna na Okrešlju, za katero pa naj se, ker je podružnica še zadolžena, nabere poseben fond. V ta namen so navzočniki takoj zložili 5 gld. 75 kr. Dne 1. septembra popoldne pa so moziški strelci v korist tej novi kočni priredili streljanje na tarčo, ki je doneslo lep čisti dohodek 30 gld. Kako marljiv je načelnik savinske podružnice gosp. Kocbek sam, naj podamo samo jeden vzgled. L. 1893 je poiskal najstarejši pot iz Luč v Solčavo, ki je bil že čisto pozabljen in zarašen. S tega pota, ki je sicer težaven, uživa potnik krasne prirodne prizore, ter je savinska podružnica prav storila, da ga je dala popraviti, iztrebiti in zaznamovati. Še bolj zanimiv pa je zaradi tega, ker te pelje skozi „luknjo“, sedaj takozvano „Rjavčevo jamo“. Ta jama je 75 korakov dolga in 1—45 m visoka. G. Kocbek našel je pri izhodu iz jame skalno pločo z vdolbenim napisom: 16 I. H. S. I. R. 62. Ker je dal ta napis gotovo napraviti jeden lučkih župnikov, ki imajo tod

posestvo, pogledalo se je v Orožnovo knjigo „O gornjegrajskem dekanstvu“, kjer stoji, da je bil v Lučah od leta 1660—1678 vikar Jakob Rjavec. Po tem se napis lahko tolmači tako: 1662 letnica, I. H. S. ime Izveličarja in I. R. začetni črki vikarja Jakoba Rjavca, ki je dal napraviti napis. Ker se je sedaj jama imenovala samo „luknja“, krstilo jo je „Slov. plan. društvo“ „Rjavčevo jamo“. — Savinjska podružnica ima letos 91 pravih udov, ki so vljudno prošeni, naj naznanijo do 1. novembra t. l. g. načelniku v Gornjemgradu svoje ture, katere so letos zvršili. „Slov. plan. društvo“ in vrli podružnici zakličemo: Živi, rasti, cveti!

(Volilni shod v Šoštanji) bil je dobro obiskan. Državni in deželni poslanec g. Mihael Vošnjak poročal je o delovanju obeh zastopov, na kar se je sklenilo nekaj umestnih resolucij. Govoril je potem g. Dragotin Hribar o potrebi narodne vzgoje, narodne zavednosti, narodnega gospodarstva in o socijalizmu. Zborovalci želeli so, da naj se vršijo večkrat enaka zborovanja in izrekli g. poslancu popolno zaupanje.

(Na nemško šolo v Vitani) pride baje za učitelja g. Waldhans, podučitelj na okoliški šoli v Celji. Srečen pot!

(Posojilnica v Vitani) obrestuje od 1. januarja 1896 hranilne vloge po 4½%, posojila pa po 5½%. Ravnateljstvo.

(V Trbovljah) je bil v nedeljo, dne 22. septembra t. l. znamenit volilni shod, pri katerem sta poročala vrla slovenska poslanca, gg. Mihael Vošnjak in dr. J. Sernec. Ta shod je bil osobito v tem obziru znamenit, da so volilci sami svetovali deželnim poslancem nevstrašljivo nevpopnjenost.

(Razširjenje šol). Trorazrednica v Črešnovcu pri Slov. Bistrici se je razširila v čveterorazrednico, enorazrednica pri Sv. Duhu pri Lučanah v arvežkem okraju pa v dvorazrednico.

(Prostovoljna požarna bramba v Rajhenburgu) je bila priredila v nedeljo dne 29. septembra t. l. v Unschulldovi gostilni v prid društva koncert s tombolo.

(O trgatvi v Pišecih) se nam poroča, da so ondi letos iz novih vinogradov — starih nima nihče več razun g. župnika — že nekaj prav dobre in jako sladke kapljice pridelali, in to različno, po 1, 2, 3, 4, 5, 6 do 100 in 150 veder. Še več bi ga bilo, ako bi bilo zadnje čase, osobito meseca avgusta nekoliko več dežja, in ako bi spomladi ne bil mraz, dež in sneg grozne škode napravil. Ipak je bilo lepo gledati do zadnjega zeleno trsje, katero osobito v državnih in deželnih trtnicah bujno raste. Cena moštu bode različna, toda dokaj visoka, od 20—25 gl. hl. Tako so tudi različni vspehi nove vinoreje pri različnem vzgojevanju novih trt. Vendar se dá to sploh reči, da vsak način ima svojo prednost.

(Cerkvena steletnica). V Pišecih bodo meseca novembra praznovali 100letnico sedanje župnijske cerkve.

(Ljudski shod) v Slovenjemgradci skliče „Slov. pol. društvo“ na nedeljo dne 13. t. m.

(V slovenjegraškem okrajnem glavarstvu) je 33 ljudskih šol, dobro organizovanih učilnic, na katerih se pa povsodi kolikor toliko nemško uči; na nekaterih veliko preveč, ker so nekatere še čisto nemške, ko bi vendar morale vsaj slovensko nemške biti.

(Na Bizeljskem) so nove ameriške trte letos zopet prav lepo obrodile; grozdje je veliko, težko in sladko.

(Graška zavarovalnica) je za bodoče leto zavarovalnino za 10% znižala.

(Iz slovenjegraškega šolskega okraja). Pohvala se je izrekla gg. učiteljema: Levstiku v Št. Andreji nad Polzelo in g. Arnečiču v Pamčah. Začasni podučiteljski službi v Ribnici in Vozenici ste podeljeni in sicer na prvem mestu g. Čulku, učiteljskemu kandidatu z Gomilkega, na drugem gospici M. Dobrin, učiteljski pripravnici iz Ljubljane.

(Podnačelnikom okr. zastopa v Ormoži) potrdil je presv. cesar g. Franc Hazelič a.

(V Ljutomeru) ni bilo nekaj dni v sodnijskem zaporu nijednega človeka.

(Jabolk) je letos povsod malo, kupcev pa veliko, tudi iz Nemčije. Štrtinjak navadnih jabolk se prodaja v mariborski okolici po 20 do 24 gld., mošanke pa 24 do 28 gld. Štrtinjak sliv se plačuje po 14 do 18 gld.

(Ptujaska razstava) je precej revna. Neki nemški mož je to sam priznal ter dostavil, da je vsled tega ta razstava tako majhna, ker ni vzajemnosti med Nemci in Slovenci. Da ni vzajemnosti, to so krivi ptujski veliki Nemci! Saj so pa tudi vsi napisi v razstavi nemški, le g. J. Mursa in neki vurberški posestnik imata slovenske. (Krivi so tudi predobri ptujski Slovenci zlasti taki, kateri z Nemcem lepo, s svojim bratom Slovincem pa grdo ravnajo. Ur.)

(Iz Krčevine pri Ptuj.) Odkar je Krčevina v slovenskih rokah, se je tu že marsikaj izpremenilo. Imajo sicer še tri nemškutarje in enega Nemca v občinskem zastopu, pa vendar se je občina krčevinska poboljšala, ima namreč samoslovenski pečat in precej slovenskega uradovanja. Pösne manja vredno!

(Na mariborsko učiteljišče), kjer se slovenski učitelji izobražujejo in kjer bi se moralo vsaj dvojezično podučevati, je prišel trd Nemec, neki dr. J. Muraier. Ali ni bilo slovenščine zmožnih prosilcev? Ali morajo vedno Nemci na Slovenskem službe dobivati? Ali ni nikjer drugod za-nje prostora? Naj se vsaj od njih zahteva, da se slovenščine nauče, predno se jih k nam pošlje! Učiteljišče šteje v novem šolskem letu v pripravljalnem tečaju 42, v I. letniku 37, v II. 27, v III. 23 in v IV. 18 gojencev. Z zavodom združeno vadnico pa pohaja 100 učencev in sicer v prvi razred 18, drugi razred 39 in 43 tretji razred.

(Vabilo) k veselici, katero priredi „Mariborsko delavsko bralno in pevsko društvo“ dne

Suhov. — Ta si je pridobil namreč to učenost za časa svoje dvanajstletne vojaške službe. — A Nace je bil tudi prebrisan in umen mož ter je preračunal, da je boljše in prijetnejše ležati v orehovi senci za svojo kočico ter pasti ponižno kozico Meketačo, nego pa prebirati v potu svojega obraza nemške akte — zastonj. Zahteval je torej, dasi je bil sicer res dober človek, za vsako tako županu skazano uslugo primerno odškodnino. Stari Likavec pa je bil mož stare šole, varčen ter ni rad dal brez potrebe kakega groša izpod palca. Računal je torej povsem logično, da bi ne bilo napačno, ako bi se služba njegovega tajnika in vaškega čuvaja spojila v jedni osebi. Zato pravi po kratkem odmoru:

„Možje, jaz bi vam priporočal jednega. Kaj mislite, bi li ne privoščili te službice Suhovju, Nacetu Suhovju? Ta bi bil kakor nalašč zato.“

„Suhov, Suhov? Glejte, glejte! A treba premisliti! Važna zadeva!“

In svetovalci so zopet zamišljeno in počasi majali z glavami. . . .

„Da, da, Suhov, sosedi dragi. Glejte, vojak je bil. Dvanajst let je služil cesarja. In tudi v mestih so nočni čuvaji le bivši vojaki, kolikor je meni znano. In saj veste, nekaj jaz že tudi

umem o teh stvareh. To pa, to. — Pravim vam, Suhov bi bil najpripravnější. Tudi v krčmah ne poseda, kvartopirec ni, ne razgrajalec, ne ponočevalec. In oženjen tudi ni, torej sam svoj gospod, in radi tega vsekakor sposoben za ta posel. . . Vsaj jaz tako mislim.“

In po dolgem ugibanju in kimanju so vaški očetje res spoznali, da je Nace vsekakor najbolj sposoben za ta važni posel. Za jedno pa še tudi ukrenili, koliko da se naj plača prihodnjemu čuvaju sela grmskega.

Ko pa so vprašali Naceta, ali hoče prevzeti službo, ni rekel: „Ne“. Saj pa tudi ni bilo v njegovo škodo. . . .

Tako je torej postal Suhov naš nočni čuvaj. Bil je prvi in zadnji, žalibog.

* * *

Tiste dni pa bi vam lahko povedalo vsako dete v naši vasi, da sta Nace Suhov in Janez Smuk prav dobra prijatelja. Bilo je to sicer malo čudno. Nace je bil namreč mož miren, tih, zmeren. A Janez Smuk je bil znan daleč na okrog kot največji pijanec, razgrajalec in nemirnež. Kjer je bil kak pretep, tam niso nikdar pogrešali Janeza Smuka. A vendar sta se ta

dijamentralna nasprotna značaja sprijaznila. . . Nekoč pa sta se vendar sprla. To pa je bilo tedaj, ko je Smuk že zapil zaplato peščene zemlje, katero mu je po smrti zapustil z vso drugo revščino rodni njegov oče. Ko pa je zapil tisto ped zemlje, tedaj je osebenkoval pri starem Peterčki, kar tako vsi veste.

Spor pa je nastal takó-le:

Bilo je pozno v neki mesečni pomladni noči, ko se je zibal in gugal Janez Smuk iz gostilne Kosarjeve Mine domu. Da je bil poln vinskih duhov, o tem pač menda nikdo ne more in ne sme niti trenutek dvomiti. A vinski duhovi so često zlobni ter izvabijo iz človeka kako besedo, katere bi človek sicer ne izgovoril. Da se je moral Janez prepirati, ko ga je imel pod kapo, to je tudi vedelo tisti čas pri nas vsako otroče. A s kom se naj v noči prepira? Grozil se je sicer zvezdam na azurnem nebesnem svodu ter jih zasmehoval, češ, da nimajo niti toliko luči, kolikor je je treba, da bi si človek našgal pipico. A zvezde so molčale ter brezčutno zrle na Smuka. A da se niso kar nič zmenile zanj, to ga je še bolj razjarilo in peklo.

(Dalje prihodnjič.)

6. vinotoka 1895, v veliki dvorani hotela „Nadvojvoda Ivana“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr., rodbina 50 kr., p. n. gg. udje so vstopnine prosti. Čisti prebitek veselice namenjen je za društvene potrebe, gledé česar se prostovoljna preplačila hvaležno sprejemajo.

Druge slovenske novice.

(Pomanjkanje stanovanj in draginja postala je v Ljubljani) že neznosna. Hišni gospodarji draže stanovanja in zvišujejo najemščino, ker so dobili premalo ali celo nič podpore! — Dijaška stanovanja so nad vse prenapolnjena. V barakah biva še okolo 600 ljudi! Kam s temi po zimi?! — Odbor „Nar. doma“ je vzel pri mestni hranilnici posojilo 70.000 gl. proti intabulaciji.

(Slovensko gledališče). Dramatično društvo kot podjetnik slovenskih predstav v deželnem gledališču, je naznanilo obširno svoj program in osobje za sezono 1895/96. Ista se je pričela dne 1. oktobra in obeta biti vrla naslednica prejšnjih. Gojila se bode v prvi vrsti drama in tudi opera. Poleg starih močij engažovalo je dramatično društvo tudi več novih močij. Soditi po vseh pripravah, utegne biti letos slovensko gledališče prav dobro. Da bi rodoljubje tudi res vedeli ceniti te napore in bi poržtvovalno podpirali dramatično društvo, in to ne samo ljubljanski, ampak tudi drugi slovenski rodoljubje.

(Na državno nižjo gimnazijo) v Ljubljani došla sta kot suplenta gosp. dr. Žmavec (naš rojak) in absolviran modroslovec Žilih.

(Umrli je) 17. m. m. na Šmarni gori poleg Ljubljane umirovljeni duh. pomočnik Franc Štrukelj, s pisateljskim imenom Jaroslav v 55. letu svoje dobe. Porodil se je bil 29. listopada 1841. leta v Št. Vidu nad Ljubljano. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, ter šel potem v bogoslovje. Posvečen je bil 30. julija 1865. leta. Služboval je kot kapelan na več krajih, tako v Čatežu in v Sostrem. Ker je bil bolehen, šel je zarano v pokoj, ter bival kaci 24 let na Šmarni gori. — V bogoslovju bila je deteljica: Rajni h. Gorenjec-Podgoričan, še živeči dekan trnovski J. Vesel in pokojni Jaroslav. Ta trojica učila se je skupno slovanskih jezikov, ter izdajala svoj leposlovni list. — Jaroslav je izvrstno poznal slovstva slovanskih narodov. Pisal je veliko v „Glasnik“, „Besednik“, „Zoro“, v „Matico Slovensko“, „Mohorjevo družbo“, „Slov. Narod“, „Slovenca“ in „Novice“. Bil je vrl duhovnik, čist značaj in velik Slovan. Domačo in slovansko knjigo sploh je rad podpiral. — Mirno spavaj, ti zlata duša slovanska! Večni ti spomin!

(Kranjskim ljudskim šolam) zopet nemščino priporočajo. Po inicijativi visokega deželnega odbora vojvodine Kranjske so prejeli krajni šolski sveti, kjer so večrazrednice, ukaz, da morajo poročati, ali bi odgovarjalo dejanskim potrebam, če bi se na vseh slovenskih štirirazrednicah od tretjega razreda naprej učila nemščina obligatno in na nemških štirirazrednicah slovenščina obligatno, da bi se to potem vzakonilo. Naše mnenje je tako: Po mestih in večjih trgih, kjer so c. kr. uradi in trgovina, naj se uči nemščina od tretjega razreda naprej obligatno, in sicer zató, ker otroci uradnikov in trgovcev gredó navadno v srednje šole. Tudi kmetije, kateri so namenjeni dati svoje otroke v šole, šolajo jih na tacih šolah. — Drugače je na štirirazrednicah po vaseh in trgih brez uradov, kjer hodijo v šolo samo otroci poljedelcev in rokodelcev, ki komaj čakajo, da dobé otroke iz šole in jih porabijo za delo. Na tacih šolah je obligatno učenje nemščine naravnost nezmisel. O nemških štirirazrednicah na Kranjskem govoriti je nezmisel, največ jih bode 10 res potrebnih, in na teh naj se uči slovenščina takó, kakor se, včasih nič, ali pa le po imenu: obligatno. — Pri vsem tem se gré le za razširjevanje nemščine po deželi, za spretno germanizacijo, da bi se vzgajali zopet stari kmečki nemškutarji, ki so v zadnjih letih precej izmrli. Ali visoki deželni odbor res nima drugih nujnejših skrbi? vpraša „Slov.“. Ako mu je do slovenščine toliko mar, zakaj ne skrbi, da bi se slovenski otroci po Kočevskem podučevali v maternem jeziku? Začnite na pravem kraju! S tacim razširjenjem nemščine se ne bode

doseglo ničesar, narod bode to mučenje z nemščino prenesel, mlajši se bodo pa posmehovali osivelim birokratom, ki v skrbi za nemščino ne morejo počivati.

(Pot na Kum) kakor iz Zagorja tako iz Trbovelj dalo je „Slov. plan. društvo“ z nova znamenovati, ki je prejšnja znamenja nekaj čas, nekaj nepridiprav poškodovale. Tako se je zopet nekaj storilo za obisk tega poglavarja dolenskih hribov,

(Na Dolenjskem) se vrši največ zdaj trgatav; v obče so zadovoljni z množino in kakovostjo, zlasti ondi, kjer še ne gospoduje trtna uš.

(Šolske zadeve iz krškega okraja). G. Fr. Gabršek, nadučitelj in šolski nadzornik v Krškem, je dobil začasno učiteljsko službo na pripravnici v Ljubljani. Gospica M. Šmitik, učiteljica v Boštanji, stopila je v samostan v Škofjiloki; ljudska šola v Leskovci se razširi vsporedni razred; v ta namen se popravlja in razširjuje ondoto poslopje; šola v Št. Jarneju se tudi za en razred razširi. Učiteljsko službo na Dobovcu je dobil potrjeni učiteljski kandidat, g. Troha.

(Na čveterorazrednico v Krškem) je premeščen za šolskega voditelja g. J. Adlešič, nadučitelj v Šmartnem pri Litiji. — Ondotni meščanski šoli je v podporo štajerskih učencev podarila štajerska hranilnica 20 gl.

(Posojilnica za kočevske Slovence). V kočevskem sodnijskem okraju je kaci 6000 Slovencev; ti so v narodnem in gospodarskem obziru na slabem. Od sodnije in glavarstva dobivajo nemške dopise, in v gospodarskem pogledu so navezani na nemško hranilnico v Kočevju. Naj bi narodnjaki med kočevskimi Slovenci s pomočjo drugih domoljubov, n. pr. s pomočjo „Zveze slovenskih posojilnic“ ustanovili kje ob Kolpi toliko potrebno slovensko posojilnico.

(V Trnovem na Notranjskem) imajo šolske sestre de Notre Dame štirirazrednico s slovenskim učnim jezikom. Deklice so preskrbljene s stanovanjem, hrano in drugim ter je še prostora za nekaj učenk.

(Iz Sežane) se nam poroča: Naša posojilnica ima že v začetku smolo! Ni se n. pr. dovolilo g. sodniku in adjunktju, da bi smela biti v načelstvu. Izvolili smo na to g. D. Rybářa načelnikom — in predložili pravila, a pomorsko sodišče jih je vrnilo, rekoč, da se ni pravilno postopalo. Predložil se je rekurz, ki pa še ni rešen. Tako se nam godi.

(Umrli je) slovenski skladatelj Volarič, nadučitelj v Devinu na Primorskem.

(V Trstu) so lopovi kamenje metali skozi okno v slovensko šolo pri sv. Jakobu med podukom. Policija jih je vendar zasačila.

(Deželnozborske volitve na Goriškem). Prejšnji teden so volili slovenski veleposestniki. Izvoljeni so kandidatje društva „Sloga“, Alfred grof Coronini, dr. Rojic in Anton Klančič, z veliko večino. Nasprotni kandidatje Jaconcig, Cociancig in Fabiani so ostali v manjšini. V deželnem zboru je zopet 11 Italijanov in 10 Slovencev. Ker pa bode grof Franc Coronini gotovo zopet imenovan deželnim glavarjem, bodeta slovenska in italijanska stranka jednako močni, — v deželi, kjer imajo Slovenci večino. To je sad starega krivičnega volilnega reda, kakoršen je povsodi, kjer Slovenci stanujejo.

(Boj za slovensko šolo v Gorici) menda še vedno ni končan. Upravno sodišče je sicer že davno izreklo svojo sodbo in občini goriški se je tudi že naročila ustanovitev slovenske šole, a občina se za vse ukaze nič ne briga. Začelo se je novo šolsko leto, a šola se ni otvorila — na srečo je bil slovenskim otrokom omogočen vstop v „Slogine“ zavode, za katere se je oglasilo 464 šolarjev. Vlada se ne makne, ker nima dobre volje, ker nič storiti neče, da bi Slovencem pomogla do njih pravic.

(Trgatev na Krasu in v Istri). Hitro po deželnozborskih volitvah začela se je v nekaterih občinah na Krasu vinska trgatav. V nekaterih krajih je tolika kakor vlani, v nekaterih še boljša. Glede kvalitete pa boljše vino kakor vlani. V Istri se pa glede množine ne hvalijo.

(Iz Bovca) na Goriškem smo dobili spodbudo, da bi se ondotni Slovenci vendar enkrat združili in osnovali toliko potrebno posojilnico.

(Kako je novi župan Jenko v Podgradu v Istri) prvi dan uradoval. O tem junaškem činu poroča „Edinost“: „Prvi je sodni sluga prišel in donesel slovensk dopis okr. sodišča. Župan: „Da, to je slovensko, ali dostavnica je nemška. Ne podpišem“. Sodni sluga je odšel in se pozneje vrnil s slovensko dostavnico — Drugi prišel je žandarm prositi, da bi se mu podpisala spremnica za potovanje v Trst. Župan: „To ste imeli napisati v slovenskem ali hrvatskem jeziku“. Žandarm: „Gospod župan! Naša „amtspraha“ je nemška“. „Naša pa slovenska in hrvatska“, odvrnil je župan in žandarm je odšel brez podpisa. Občinski sluga donesel je pošto. „Gospod tajnik! Ta dopis vrnete okr. šolskemu svetu; naj priloži slovenski ali hrvatski prevod in ravno tako to obširno nemško okrožnico okr. glavarstva. Saj imamo poleg temeljnega zakona še posebno ministerijalno rešitev jezikovnega vprašanja, katero sem bil še jaz izvojeval po zamudnem in dolgočasnem pisarenju. O ministerijalni rešitvi obvestite tudi c. kr. policijsko vodstvo v Trstu in c. kr. finančnega inšpektorja v Kopru, kojih nemški dopisi so danes došli“. — V obč. pisarno došel je tudi davčni eksekutor Ukovič z dnevnikom o izvrševanju svoje službe. Župan: „Nemškega dnevnika vam ne podpišem“. Eksekutor: „Prosim, nisem vedel, podpišite za zdaj, ker bi bilo preveč zopetne pisarije“. Župan: „Vi, Hrušičan, ne veste, da je naš okraj čisto slovensko-hrvatski? Ne podpišem“. Odšel je, in, kakor sem zvedel, donesel drugi dan obširen dnevnik v slovenskem jeziku. Kje je še tak župan?!

Druge avstrijske novice.

(Dunaj) 2. oktobra. Uradni list prijavlja cesarjeva lastnoročna pisma, s katerima se imenujejo: grof Badeni ministerskim predsednikom in voditeljem ministerstva notranjih del; grof Welsersheimb domobranskim, baron Gautsch naučnim, dr. vitez Bilinski finančnim in začasno gališkim ministrom, grof Ledebur poljedelskim, grof Gleispach pravosodnim in baron Glanz-Eicha trgovinskim ministrom. Kielmansegg je imenovan nižje avstrijskim namestnikom in odlikovan z velikim križcem Leopoldovega reda, Böhm-Bawerk je imenovan tajnim svetnikom, Jaworski je dobil red železne krone prve vrste, drugim voditeljem ministerstev se izreka cesarjevo priznanje.

(Slovenci in nemške stranke.) Škodoželjno je „Tagespošta“ pisala, da niti Slovenci ne maramo konservativne nemške stranke. To ni res. Od vseh nemških strank se nam studite le stranki nemških liberalcev in nacionalcev; z vsemi drugimi strankami med Nemci simpatizirajo Slovenci kolikor toliko, in še najbolj z nemškimi konservativci, kateri so bili osobito v „celjskem boju“ pokazali, da so pravični Slovencem.

(Dunajske občinske volitve) so končane; antisemitje (protijudovska stranka) imajo dvetretjinsko večino. Stranka obljubuje veliko varičnost. Pokazalo se bode, bodo li ti gospodarji bolj pravični drugim narodnostim, kakor so bili liberalci ali ne.

(Obrtnih zadrug) je sedaj v Avstriji 5317 in sicer od teh največ v Čehih namreč 379 odstotkov, v Gornji Avstriji 124, v Spodnji Avstriji 110, na Moravskem 88, v Galiciji 86, na Štajerskem 65, na Tirolskem 41, Sileziji 38 in na Solnograškem 21 odstotkov. V drugih deželah manj kakor 2%. Izmed teh zadrug je 552 za strokovne obrti 440 za sorodne obrti in 2493 za več nesorodnih obrtij.

(Čehi in bodoče položenje). „Narodni Listy“ pišejo, da je grof Badeni odločil odpraviti izjemno stanje v Pragi, kakor hitro bode objavljeno novo ministerstvo. Zajedno se pomiloste politiški kaznjenci. Vse to da je nameraval že grof Kielmansegg za 18 dan avgusta, potem pa je prepustil ta visokopolitični čin novemu ministerstvu. Omenjeni list je objavil tudi jako važen članek glede na razmerje Čehov do prihodnje vlade. Članek je prišel baje iz peresa drž. poslanca Eima, ki meni, da se za zdaj Badeni na Čeha še ne bode oziral. Kdaj pa? Čehi so imeli te dni itak velik shod in so se o tem posvetovali.

(Shod mladočeške stranke) je kazal nekoliko spravljivosti, vendar se je odločno izjavil,

da Mladočehi od svojih načel ne odstopijo tudi zdaj ne, ko je nastopilo novo ministerstvo, o katerem se še ne ve, kakošno stališče bode imelo nasproti značajnim Slovanom.

(Praško razstavo) je obiskalo doslej blizu 1.800.000 ljudi, vendar ne pričakujejo, da pride do 2 mil., ker poteka čas. Predmestje Vinohrady je zbralo 5000 gld., da jih je podarilo ob skupnem obisku razstave „Ustř. šk. Matici“ in 1000 gld. „Česko-slovanskemu narodopisnemu muzeju“. To so domoljubje! Slovenci, posnemajmo jih!

(V Brnu) na Moravskem se nahaja prav veliko židov. Zdaj so se tako namnožili, da je že sinagoga premajhna. Zato so naprosili mestni magistrat, da jim dovoli opravljati božjo službo v mestni prodajalnici, kar se je storilo.

(Volitve za tirolski deželni zbor) bodo dne 4., 6., 7., in dne 9. novembra. Zanimive bodo posebno volitve na južnem Tirolskem, kjer bode gotovo nova vlada napela vse sile, da bi pripomogla do zmage takim možem, ki pridejo v zbor.

(V Zagreb dospe presvetli cesar) dne 14. oktobra in bode navzočen pri polaganju zaključnega kamena novega gledališča, raznih šolskih poslopji in poslopja glasbenega društva. Cesar zapusti Zagreb dne 16. oktobra.

(Volitve v gališki deželni zbor) so izpale večinoma po volji poljske žlahte, vendar ne skozi in skozi. Izvoljenih je tudi več prijateljev kmetske stranke; Malorusi so vendar volili le po volji Poljakov. Predno pride zatiran narod do spoznanja, dolgo traja, kar mi Slovenci dobro vemo in trdo občutimo. Na male slovanske narode se menda tudi Badeni-jevo ministerstvo ne bo oziralo.

(Na Ogerskem) so začeli s 1. oktobrom izvrševati postavo o civilnem (posvetnem) zakonu. Ondi se je otvoril zopet državni zbor.

Ogled po širnem svetu.

(Rumunija), ki sploh lepo napreduje, je postavila in te dni slovesno otvorila velik most čez Donavo pri Črni vodi.

(Rusija in Francija.) Predsednik francoske republike Faure, pojde drugo leto v Rusijo k kronanju ruskega carja. O tem je že vse dogovorjeno. Stanoval bode v Moskvi v carskih palačah. To je novi dokaz, da so v Rusiji že premagali vse predsodke proti republiki. Faure bode pa na tem potovanju obiskal tudi danski, švedski in holandski dvor.

(† Dr. Pasteur.) Dne 28. m. m. umrl je v Parizu sloveči zdravnik J. Pasteur, izumitelj zdravila proti steklini, 73 let star. Pasteur je bil jeden najučeniših fizikov in kemikov sedanjosti; zasledil je vzroke raznim boleznim in izumil primerna zdravila zanje.

(Ameriške novice.) V St. Pavlu Minn. službujoči č. gosp. Jakob Trobec je praznoval dne 5. septembra tridesetletnico svojega mašništva. — Novoposvečen je bil dne 8. t. m. č. g. Ivan Pirnat, Slovenec. — V severni Ameriki imajo dobro letino. — V Jukatanu je bil hud potres; 71 hiš se je podrlo, 153 ljudi je našlo smrt pod razvalinami.

(V Mali Aziji) je bil tudi hud potres. Več mest je čisto porušenih, mnogo ljudi je konec vzelo.

(Zlato rudo) so našli v južni Afriki.

(Japonski cesar v Evropi.) Angleški listi javljajo, da se napoti japonski cesar (mikado) Mutsuhito prihodnje pomladi v Evropo.

Dopisi.

Sv. Tomaž nad Vojnikom. „Tristo medvedov, petsto lisic, pa nič klet!“ Tako sem zahrnel zadnjič, ko sem čital dopis od Sv. Tomaža. Kdo se je spravil tu gor, kjer imam edini jaz pravico za rogovilit! Tukaj gor ga nimamo, ki bi znal z Vilami govoriti, tu gor ga ni, ki bi vedel kaj je Sanho Pansa. Toraj mora nekdo biti, ki po večkrat pride tu gor na moj hrib si ogledat krasno slovensko zemljo, katere precejšni kos se je tu vidi. Najpridnejši moj obiskovalec, rekel bi, je mnogo let sem g. Brezovnik. Zato sem takoj pri sebi mislil: to je pa gotovo ta pisal! ko sem pa potem čital, da on ni — in verjamem mu, ker ga poznam kot poštenjaka skozi in skozi — si pa ne morem z mojimi mi-

sli nič več pomagati, nobenega pravega zmisli, ker drugi moji obiskovalci so čudni ljudje, nič pametnega se ne sliši od njih. Včasih mi kak obiskovalec mojega hriba prinese tudi kak „pakelc za 4“ ali škrnicelj onega za pod nos, ker novodobni puščavniki ne obirajo radi kobilic, ampak imajo raji ta ljubi tabak! In glejte šmenca! ko mi ga je zadnjič tudi nekdo prinesel in sem škrnicelj razvil ter stresel tobak v mojo tobacnico, pogledal sem slučajno papir, v katerega je bil šnofovec zavit! A kaj zagledam! Bil je kos pisma, katerega je pisal naš prejšnji nadučitelj K. svojemu prijatelju Z. o nekem „strammdeutsch“ kompetentu. Več o tem pismu poročam Vam morda prihodnjič. Vidite g. urednik, obiskovalec imam jaz vedno dosti, vse gre rado tu gor občudovati lep slovenski svet in jaz v svojem brlogu čepeč, imam tako priložnost slišati raznovrstne reči, katere se godé po svetu in pa našem slavnem vojniškem varošu. Se vé, nekateri „kvasijo“ take neumnosti in nerodnosti, da si moram vzeti v eno roko nos, v drugo pa usta, da ne začnem prskati in na glas se smejeti! Na ta način zvem skoro vse, kar se godi spodaj v trgu, kaj mislijo, kaj nameravajo, kaj želijo, kaj skušajo, kaj sklepajo, kaj delajo itd. vojniški Posilinemci. Zdaj po zimi pa, ko bo redkokedaj kedo prišel tu gor k meni, pa si bom dal napejljati telefon dol v dolino. Dol v dolino prikrevsam le redkokedaj, navadno kako nedeljo k sv. maši. No hvala Bogu, Kržu in Malejevima fantoma, da imam zdaj na svoja stara leta vsaj cerkvico pred nosom, da lahko pomolim svojemu Bogu. Tembolj pa vidim s svojim „rešpetlinom“ ali pa tudi brez njega v dolino. Tu vidim kaj dela moj Ložnarjev Nacelj in pa njegov sosed Storin! Kako se zopet skupaj vozita, ona, ki pred nedavnim nista imela zadosti grdilnih besed drug čez drugega, a saj veste „gliha skup štriha“ in zato tudi nisem verjel, da si bosta ta dva dolgo v jezi, preveč sta si . . . Videl sem tudi tam po leti kako je šlo nekaj Škofljanov k šulferajnski veselici v Vojnik, kako so šli ravno isti Škofljani in nemčurski tržani k shodu na katerem so zastoj protestirali zoper slovensko gimnazijo v Celji in pri katerem shodu so udrihali tudi po poštemem nemškem poslancu Kalteneggerju, ker je kot pameten in pravičen mož na Dunaji glasoval za Slovence. Zmirjali so tega poštenjaka za „Judeža!“ O nespamet! O norost! Ali niste pomislili, da se sami po ustih bijete, da ste le vi pravi „Judeži“, vi, ki ste povsod zraven, kjer gre zoper slovenščino, ki povsod zmirjate in psujete čez svoj rod, čez svoj materni jezik; Kaltenegger še kaj tacega nikdar ni storil! Slovenski rodoljubi in poslanci so vam „norci“, nemški pa sami „kšeit“ ljudje. Ali pa veste kako vas sodi vaš nemški poslanec Foregger? Ali niste slišali, ali niste brali, kaj je on rekel letos meseca julija tam doli v Sevnici? Kako pa čitate svojo „vahtarico?“ O ljudeh kateri svoj materni jezik zatajijo in ga grdiijo rekel je Foregger: „Und gibt es etwas Niederträchtigeres in der Natur, als gegen jene Sprache, welche einem von der Mutter gelehrt wurde, aufzutreten, der Verräther am eigenen Volke zu sein?“ Ali ste čuli sodbo? Ali vas ni sram? Vi slovenski rojaki, kmeti ali tržani, pa hodite tje pred ono pest Nemcev ter se jim prilizujete in migate pred njimi z repkom, kakor psički pred svojim gospodarjem, ste veseli in „štimani“, da vas jemljejo v svojo družbo, ste srečni, če vas kateri pogleda ali nagovori. Kadar pa imajo vaši slovenski rojaki kak shod, tedaj vas ni blizo, tedaj se menda svoje krvi sramujete? Ali vas ni sram tako zatajevati svoj rod in svojo močatost? Ali ne veste, da vas imajo ti „Nemci“ samo za svoje statiste, da se potem stimadijo okoli po „vahterici“ in drugih časnikih, glejte koliko slovenskih kmetov je bilo pri našem shodu. Se vé, dokler konja love, mu ovsja molé. Dobrika in prilizuje se vam ta ali oni „Nemec“, ko vas pa na limance dobi, se vam pa za hrbotom smeji!

Tako videl in slišal sem že marsikaj tu gor na hribu in pogosto so me že prsti srbeli ali „firbec me je lomil“, da bi se tudi jaz začel tako kot mnogi moji tovariši zglašali v ljubi naši „Domovini“, a vselej sem se premagal, mislé, kaj boš le ti zadnji med puščavniki; saj ni da bi moral povsod svoj nos zraven imeti! A zdaj, ko

drugi zlorablajo moj hrib, zdaj pa ne morem, ne smem dalje molčati, ampak odpreti moram tudi jaz svoja usta, ali bolje rečeno, vzeti moram svoj svinčnik (vedite, da peresa in črnila tu gor ne „gleštam“), v svojo desno roko ter vam pisat čez hrib in dolino! Če drugi krtačijo ta „neumni svet“ zakaj bi ga jaz ne? Stojte! Krtačijo! Ta beseda spomnila me je Janez Krtače, ki se je lani ali kedaj je že bilo, veste slab spomin že imam stara grča! oglasil iz našega Arcolina ter okrtal nekaj svojih soobčanov. No njegove besede niso bile glas vpijočega v puščavi! Pri Ložnarji in Tirolerji sicer niso izdale (zato vzel si ju bom še jaz enkrat „na muho“), pač pa pri Kadičniku, Kvedru in Črepinšku. Posebno temu zadnjemu vsa čast! Pokazal je, da je res mož, ki stori, kar ve da je prav in se ni dal zapeljati škofeljskim in šmarjetskim nemčurjem. Zato še enkrat: Čast Črepinšku! — S svojim dopisom pokazal je Krtača, da ima zdrave nazore in pravo žilo in srce, le škoda, da je zopet izginil, kakor kak zvezdni otrinek. Škoda zanj! Ga menda vendar ni naš „mirni mož“ ali pa Ložnar pozobal, tako kot menda Celjani mojega tovariša tam za starim gradom! „Z nosom zemljo podpirat“ menda vendar ni šel, bi bili menda „parte“ brali.

Nekega mojih obiskovalcev sem vprašal, kdo je ta Don Kihot in Sanho Pansa, o katerih govori moj Posilitomažan. Zvedel sem, da je bil Don Kihot neki vojniški — ah ne! španski vitez žalostne postave, ki je s svojim slugo Sanho Panso napravil po svetu toliko neumnosti in pri smodarij, da sem takoj sprevidel, da imamo res tu v trgu več kot enega Don Kihota, Sanho Pansov ali podrepnikov pa celo krdelo. Ena taka Don Kihotska je to, da so Vojničani (to pa le nemčurji) vrjeli, kar jim je njih deželni poslanec Bokanov Manče pravil, da dobi Vojnik gimnazijo, realko, železnico, da bo mesto in — republika. Ha! ha! Vojnik pa republika! Pluto — ali avtokratija pač! Absolutizem hujši kakor smo ga imeli pred l. 1848. Kdo pa vlada v trgu? Edina Stallner in Zottl, „ki sta si podobna po duhu in telesu“. Vsi drugi pa slepo za njima kimajo. Če ta dva rečeta „kihnimo!“ pa kihnejo vsi; če rečeta „poskočimo!“ pa poskočijo vsi. Sploh imata ta dva vse svoje nemčurske tržane tako pod komando, kakor otrok svoje lesene vojake. Pri sejah podprejo odborniki z desnico svoje trudne glave tako nekako, kakor sem videl naslikane apostole v vrtu Getzemani. Ko pa jih preroka zbudita, sklonijo se po konci ter glasujejo, kakor se jim ukaže. Tako je vse čisto patrijarhalčno. Vsak kdor hoče postati v trgu odbornik, mora kakor mi je neki moj obiskovalec pravil, slovesno priseči tole prisego:

Po suhem vedno in po blatu
Za vama zvesto čem capljati,
Po vajinem misliti, se smejati,
Govoriti in pa molčati,
Napenjati se pri debati
Kadar se prazna slama mlati,
Po vajinem kašljati, pljuvati,
Lepo se in grdo držati,
Skakati z vama in plesati
Hvaliti, grajati, psovati
Ter „hoch“ in „periat“ kričati!

Ko je to prisegel vzamejo ga med svoje ter ga zvolijo za odbornika, brez ozira na to kakšen človek je drugače! Pa zakaj je v trgu tako? E saj veste, okoli koga so Izraelci plesali! — No hvala Bogu, začelo se je v glavi marsikaterega svitati, da tako ni prav, da je sramotno plesati tako kakor godeta ta dva, kajti v kratkih letih napravilo se je v trgu toliko nerodnosti, da bodo kmalo tekmovali z Lembergom, ali ker bo Nemcem bolj po všeč s slavnimi Schildbürgerji. Kot posebnost Vam bom prihodnjič povedal nekaj o tistem streljanji na letošnjo našo šentjernejsko nedeljo. Tedaj so trški odborniki odredili res pravo leंबरško, vendar v čast jim bodi rečeno, da so se potem svojega dejanja tako sramovali, da so celo nedeljo tičali v svojih brlogih, nobenega nisem videl s svojim rešpetlinom ne pri procesiji, ne potem čez dan na cesti! Ej Kleinschrodt, star prijatelj moj, zakaj si tako umrl! Ti sicer z menoj vred nisi imel veliko v žepu, a imel si temveč v glavi in v srcu, vedel si dobro kako težko si siromak svoj kruh služi! — Ko bi ti vedel, kako se zdaj v trgu godi, obrnil bi se v grobu! —

Ko sem bil zadnjič enkrat prikrevsal dol v trg, ogledal sem si tudi novo farno šolo. Res farmani smo večinoma vbogi, a postavili smo si za lasten denar tako lepo šolo, da je čast celemu okraju. Kaj pa ti „bogati“ tržani? Tudi oni hočejo svojo šolo, da bodo tudi „ortšulrat“ igrali! Ali o joj! Oni prvič nimajo toliko denarja, da bi si jo sami postavili, ampak so šli beračit k prusijanskemu „šulferajnu“, da jim postavi poslopje in nakupi vso potrebno pripravo, drugič pa tudi nimajo toliko nemških otrok, da bi jih bilo za en razred, še za eno mlačno jih ni! ampak jih morajo iskati in loviti pri slovenskih stariših! Tem grozijo, obljubujejo jim zlate gore in vse prosto, če le dajo svoje slovenske otroke v to „nemško“ šolo. Ljubi moji slovenski stariši! Bodite trdni: Do zdaj ste svojim otrokom sami kupovali in skrbeli za živež in za obleko, če tudi je včasih trda šla, pa boste z božjo pomočjo še zanaprej! Ne prodajajte svojega poštenja in svojih otrok za 30 srebernikov! Vi boste kedaj svoje otroke kaj po slovensko prosili in svarili, oni vas bodo pa po nemško kleli! Ne dajte se zapeljati, ampak pokažite vsakemu zapeljivcu vrata! Jaz pa bom na dan, ko se bo nemška šola začela, obrnil svoj rešpetlin tje dol na to šolo ter skrbno gledal, kdo se je dal zapeljati. Imena zapeljanih „Judežev“ pa Vam bom gosp. urednik, naznanil po imeni, da svet zve „što je vera, što pa nevera“.

Do ta čas pa se Vam klanja Vaš udani puščavnik.

Šmarje pri Jelšah. (Poročilo o premo-
vanji in licenciranji bikov v Šmarji). Letos pri-
gnalo se je vsega skupaj 27 bikov. Od teh se
je 10 bikov premiralo, 18 je bilo licenciranih, 9
pa se jih je moralo zavrniti. Premije so dobili
slededeči posestniki: 1. Jože Vehovar v Pristavi
35 gld., 2. Janez Hajnšek v Zibiki 15 gld., 3.
Matevž Strašek v Kristanvrhu 10 gld., 4. Janez
Sket na Belem 10 gld., 5. Urša Golob v Pon-
kvici 10 gld., 6. Jože Pungeršek v Voducih 5 gld.,
7. Anton Žurej v Hrastju 5 gld., 8. Martin Založ-
nik pri Št. Janžu 5 gld., 9. Miha Bekuš na Bo-
bovem 5 gld., 10. Franc Vodep v Petelinjeku
5 gld. Licenco za bike so dobili slededeči posest-
niki: 1. Jože Pungeršek, 2. Franc Artnah, 3. Jo-
žef Bračko pri Sv. Štefanu, 4. Anton Knez pri
Sv. Štefanu, 5. Jurij Berglez v Dobovcu, 6. Anton
Volovšek pri Sv. Štefanu, 7. Miha Bekuš na Bo-
bovem, 8. Jože Vehovar v Pristavi, 9. Janez Sket
na Belem, 10. Janez Hajnšek v Zibiki, 11. Franc
Detiček v Mestinji, 12. Urša Golob v Ponkvici,
13. Franc Vodep v Petelinjeku, 14. Martin Založ-
nik pri Št. Janžu, 15. Matevž Strašek v Kri-
stanvrhu, 16. Anton Žuraj v Hrastju, 17. Jernej
Drofenik na Belem, 18. Janez Leber v Okrogu.

Ker so letos prignali posestniki primerno
malo bikov na ogled, ker so bili tudi med temi
biki nekteri prav slabi in ker so se pritožili po-
sestniki licenciranih bikov, da se pripuščajo ne-
licencirani biki, naročila je ogledovalna komisija
okrajnemu odboru, da mora občinam zaukazati,
naj strogo pazijo na to, da se ne bodo pripuščali
nelicencirani biki in da se bodo strogo kazno-
vali oni posestniki, kateri pripuščajo nelicenci-
rane bike.

To naročilo je okrajni odbor tudi že izvršil
in vse potrebno naznanil občinam.

Želeti je, da bi posestniki sami ne gonili
krav k bikom, kateri niso licencirani, ker je
treba, da se plemo v okraju zboljša.

Posestnikom nelicenciranih bikov pa je sve-
tovati, da jih ne pripuščajo, ker bodo sicer kaz-
novani. —

Vsaki občini je znano, kdo ima licencira-
nega bika in tu ne more veljati nikaki izgovor.

Licencirani biki se nahajajo: v občinah Sv.
Hema: pri Jožefu Verhovar, Sv. Peter: pri Ma-
tevžu Strašek, Ponikva: pri Mihaelu Bekuš, Janezu
Jerebinšek, Jakobu Polajžer, Mihaelu Brence, Ju-
riju Bergles, Urši Golob, Juriju Leber, Šmarje
okolica: pri Mihaelu Lenger, Janezu Sket, Juriju
Drofenik, Sladka gora: Franca Detiček, Slivnica:
pri Andreju Pungeršek, Francetu Artnak, Fran-
cetu Vodep, Sv. Štefan: pri Jožefu Bračko, An-
tonu Knez, Antonu Volovšek, Ribika: pri Janezu
Hajnšek, Antonu Vevcer, Martinu Založnik, Žu-
sem: pri Antonu Žurej, J. Marek.

Iz kozjanskega okraja. (Ljudski shod v
Kozjem.) V našem okraju so razmere, kar se
narodnosti tiče, jako žalostne. Slovenščina v
javnosti dokaj slabo životari. Nekatere občine
uradujejo še vedno nemški, nemški napisi se še
pogostoma nahajajo kraseč hiše in kočice, in ne
samo v trgih, kjer je seveda umevno, tudi po
vaseh se le preveč čuje spakedrana nemščina.
Pri nas je še mnogo takih, ki ne pojmiyo tistega:
„Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos“, te-
muč iščejo svoj ponos v tem, da znajo lomiti
par skrivljenih nemških besed. V celem našem
velikem okraju ni niti ene čitalnice, tudi to je
značilno. V javnih zastopih si navadno ne stoji
stranka proti stranki, ni ne narodne ne izražene
nemškutarske stranke. Pri nas vlada neka mo-
reča narodna zaspanost, neka narodna obnemog-
lost, iz katere se merodajne osebe ne morejo
višje popeti nego do sebičnosti kot edinega vo-
dila in gesla. Ljudstvo je tudi pri nas dobro in
dovzetno, tudi pri nas bi se dalo mnogo dobrega
in koristnega doseči. Pa mož nedostaje, mož vo-
diteljev, ki bi mu stopili na čelo in je vodili.
Možje, ki imajo dobro voljo, imajo zvezane roke,
tisti pa, ki imajo proste roke, nimajo ni volje ni
smisla za narodno stvar. Zato je ljudstvo pri
nas z večine jako nepoučeno. Od kod naj tudi
črpa pouka? Morda iz društev in shodov? Toda
društev pri nas sploh ni, in shodi so pri nas od
sile nenavadna ter redka prikazen. Celo kak
volilen shod je pri nas redko kedaj.

Zatorej pa gre „Slovenskemu društvu“ in
njegovim neutrudljivim odbornikom velika hvala
zato, da so se ozrli tudi na nas ter nam 22.
septembra t. l. priredili ljudski shod v sredi na-
šega okraja, v Kozjem.

Ljudski shod, h kateremu je prišlo mnogo
občinstva posebno kmečkega, se je vršil po tem-le
vzporedju: Predsednik „Slov. društva“ gosp. dr.
Gregorec pozdravi vse navzoče in jim predstavi
vladnega zastopnika grofa Schönfelda. Potem da
besedo prvemu govorniku g. dr. Jurteli. Govor-
nik izjavi, da je prišel zastopat tukajšnjega obo-
lelega poslanca g. Jermana. Drugo perijodo, pravi,
še le sedi v deželnem zboru štajerskem, pa še
to obžaluje. V Gradcu za Slovence ni pravice.
Deželnemu zboru predseduje glavar, Slovincem
neprijazen, in v deželnem odboru, ki ima vlado
v rokah in vodi vse opravke, ne sedi niti eden
Slovenec. To je krivično. Gledé na delovanje
slov. deželnih poslancev, katerih je premalo, da
bi mogli v svoji osamljenosti kaj vspešnega do-
seči, omeni, da so se trudili odpraviti lovski za-
kon, ki je poljedelcu zelo škodljiv. Kmetje naj z
ugovori in prošnjami podpirajo svoje poslance,
da se lažje upirajo temu zakonu. Prosta ženitev,
katera množi ubožnost in občinam naklada težka
bremena, naj se dostojno omeji. V Mariboru naj
v vino- in sadjerejski šoli, ki je ustanovljena za
Slovence, a v kateri se predmeti prednašajo le
v nemščini, slovenščina dobi svoje mesto, potem
se bodo tudi slabi uspehi te šole pobiljšali. V
zadnjem času se je učiteljem obljubilo izboljšanje
plač, katero izboljšanje pa hočejo omejiti na
gornje in srednje Štajersko, češ na spodnjem bi
bilo odveč. To je krivica za ljudstvo in učitelje.
Vrhunec pa je dosegla krivica, ko se je šlo za
slovensko nižjo gimnazijo v Celji. O tem soditi
deželni zbor nima nobene pravice, ker cela stvar
spada edino pred državni zbor. In vendar so
nam odrekli pravico do te gimnazije in sploh do
izomike v lastnem jeziku, ker so hoteli drgniti
se ob nas in nas sramotiti. Moška čast je zahte-
vala od nas, da smo zapustili hišo, v kateri so
menili, da smo dobri dovolj, da bi se norčevali
z nami. Koncem povabi navzoče kmete, naj pri
bodočih volitvah volijo le može našega jezika in
naše vere, in zakliče: „Stojmo trdno kot skala,
slov. možje!“ (Živahno odobravanje).

Potem se prebere resolucija, v kateri se
utemeljuje in odobruje izstop slov. poslancev iz
deželnega zbora štajerskega. Resolucija se sprejme
enoglasno.

Kot drugi govornik govori gosp. Dragotin
Hribar o šolskih in gospodarskih razmerah slo-
venskih. Šola je človeku dandanes potrebna ka-
kor vsakdanji kruh. Nekdaj je bila šola in sploh
izomika v rokah menihov, plemiči, grofi in ba-
roni, so bili mnogokrat le toliko večši pisave,
da so podpisali svoje ime. Dandanes pa se omika

širi med vse stanovce. Sinu pastirja je dandanes
odprta pot do knežjega stola. Da pa šola doseže
svoj namen, mora biti postavljena na dobro pod-
lago. Ali stoji naše šolstvo na dobri podlagi?
Ne. V naših šolah se učencem še vedno preveč
utepa v glavo nemščina, ki kmalu sifrli, kakor
če bi sežgal olje in smolo. Na zadnje otrok vse
pozabi, še brati, pisati in računati ne zna prav.
Taki vspehi niso vredni tisočakov, ki se dajo
za šole. Ljudska šola bodi postavljena na pod-
lago materinščine, in vspeh bode večji. Borimo
se tedaj, da bo naša ljudska šola res naša, da
bo slovenska. Mi pa tudi hočemo, da imajo naši
sinovi priliko tudi višje izomikati se v mate-
rinščini, mi hočemo slovenske srednje šole. V
zadnji dobi se je vsaj nekoliko ugodilo našim
upravičenim zahtevam, dobili smo slov.-nemško
nižjo gimnazijo v Celji. Pa kak vrišč zbog tega
pri naših nasprotnikih! Govornik govori potem
o očitjanju, da smo Slovenci ubog narodič. Da,
ubogi smo, pa drugi so z nami ubogi. Prebere
sedaj nekaj statističnih podatkov, ki osvetlujejo
velike državne dolgove in strahovito revščino
med kmeti in v obče delavskimi stanovi. To je
sad nemško-liberalnega gospodarstva. Takih ljudi
se moramo tudi pošteno oteptati. Oklenimo se
svojih poslancev, ki hočejo le narodov blagor.
Delujmo krepko in vstrajno in izbrisali bomo
dolg, ki tlači naše posestvo, in naša dežela bo
ostala naša. (Glasno odobravanje).

Nato nastopi tretji govornik g. dr. Gregorec,
ki govori o vzrokih, zakaj se našemu narodu go-
dijo take krivice.

Leta 1867. so naš presvitli cesar podpisali
postavbo, ki pravi, da so vsi narodi v državi ena-
kopravni in da ima vsak pravico gojiti svoj jezik
in svojo narodnost. Torej smo tudi mi Slovenci
enakopravni v šoli, v uradu, v javnosti. Nadalje
je tudi postava, da mora, kjer je več narodnostij
v deželi, imeti vsaka priložnost, da se izomika
v lastnem jeziku. In na te postave so prisegli
vsi ministri in uradniki. Toda od kod pride, da
so te postave za nas ostale na papirju? Vzrok
temu so naše žalostne parlamentarne razmere.
Slovani imajo v državni zbornici 157 polancev,
Nemci pa 177; in vendar je po zadnjem ljud-
skem štetju 8 milijonov Nemcev in 14 milijonov
Slovanov. To je glavna zapreka, da se ne more
izvrševati 19. član državnih postav. Zbornične
volitve se vršijo v 4 skupinah: veleposestniki
volijo 86 poslancev, mesta 118, trgovske zbor-
nice 10 in kmetje 129. Mesta in zbornice glas-
ujejo skupaj in imajo proti kmečkim zastopnikom
večino. V tem je vzrok, da se za kmeta nič ne
more doseči, ker nas vedno preglasijo naši na-
sprotniki. Pred kratkem se je v državnem zboru
predložil nov domovinski zakon, ki bi bil kmetom
mного koristil. Toda mesta so se na vse kriplje
upirala, da se je cela stvar zavlekla. Kmečki
poslanci pa ne dajo, da bi cela stvar zaspala,
in se pri tem vpirajo na prošnje kmečkih kro-
gov. Jaz sem, pravi govornik, v „Slov. Gospo-
darju“ podal vzorec, kako se naj sestavljajo take
prošnje. A dobil sem takih prošenj samo 82,
moj tovariš g. Vošnjak jih je dobil 20, g. Robič
pa 30. Češki kmetje pa so poslali svojim po-
slancem 2000 prošenj. Slov. kmet, zakaj se bolj
ne pobrigaš za se?! Ker se dolgi med kmeti
strahovito množijo, hotel je prejšnji poljedelski
minister grof Falkenhayn na Dunaji ustanoviti
banko, ki bi kmetom dajala posojila z 2—3%
obresti. Pa denarni mogotci so mu obrnili hrbet,
češ za kmeta nimamo denarja. Res je tedaj, da
se s tem državnim zborom ne da nič doseči,
treba je novega zbora, novih mož in zato tudi
novega volilnega reda. O tem so prepričani tudi
naš presvitli cesar, ki so bivšemu ministerskemu
predsedniku grofu Taaffeju dali dovoljenje, da je
v državni zbornici predložil premembo volilnega
reda. Vodilni so bili pri tem bodisi politički, bo-
disi vojaški razlogi.

Prebere se resolucija, da se naj spremeni
volilni red. Resolucija se sprejme z odobravanjem.
Potem pozove govornik vse prisotne, naj pri
vsaki volitvi vsak stori svojo dolžnost, naj se
vsak trudi, da dobi slovenščina svoje mesto v
javnosti, v šoli in uradu, naj vsak deluje in
žrtvuje za domovino, zakaj naša krasna domo-
vina je tega vredna. Končno se zahvali govor-
nikom, vsem udeležencem tega shoda in vlad-

nemu komisarju. Nato z mogočnim trikratnim živio na presv. cesarja zaključil ljudski shod.

Iz ptujske okolice. Da je še med Slovenci ptujske okolice dovolj dobrega duha, pokazalo se je letošnje poletje, v katerem sta se tukaj ustanovili dve novi bralni društvi, ki že marljivo izvršujeta svojo vzvišeno nalogo.

Dne 25. avgusta se je vršilo vstanovno zborovanje bralnega društva v Podvincih pri Ptui, v prostorih gostilničarja J. Brusa. Za zborovanje odločen prostor je bil okrašen z venci in s zastavami. Vse priprave so nas spominjale na 24. jul. 1892, ko je na istem prostoru priredila svoj shod ptujska podružnica sv. Cirila in Metoda, katera pa kakor lani, tudi letos nekoliko dremlje, ker si ne upa z nobenim shodom v okolico. Podvinčanov in sosedov ter slovenske gospode iz Ptuja se je zbralo lepo število. Ustanovitelj tega društva, vrli posestnik Fr. Petrovič, je iskreno pozdravil zbrano društvo ter dal na to besedo slavnostnemu govorniku, ki je v svojem govoru natanko razložil namen in korist, potrebo in pomen novega društva za Podvince. Na to je s poljudnimi besedami g. nadučitelj Ivan Kavkler raztolmačil društvena pravila ter pozval ljudstvo k obilnemu pristopu. Vpisalo se je takoj 47 udov.

Odbor je bil izvoljen sledeči: Petrovič Franc, predsednik, Brus Tone, podpredsednik, Breznik Matija, tajnik, Kavkler Ivan, blagajnik, Brus Ivan, knjižničar, Grabar Tomaž in Toplak Martin, odbornika, Petrovič Tone in Čeh Tomaž, namestnika. Ko se je predsednik zahvalil ljudstvu na mnogobrojni udeležbi, posebno sosedom Krčevinarjem, je zaključil zborovanje. Sedaj pa se je pričela prosta zabava. Tamburaši iz Ptuja so pridno igrali, pevci marljivo popevali, a ljudstvo se je veselilo lepega narodnega praznika.

Ravno tega dne so dobili Krčevinarji pravila svojega društva potrjena iz Gradca. Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptui je obhajalo svojo vstanovno slavnost dne 8. septembra na praznik Marijinega rojstva. Če je bilo enako društvo za Podvince, ki niso čisto pri mestu, potrebno, je bilo skrajno potrebno za Krčevino, ki se mesta oklepa ter ima v svoji sredini tudi nekaj nemčurjev.

Dne 21. julija se je zategadelj sklical v slov. šolo posvetovalen shod, katerega se je vdeležilo čez 40 posestnikov in mladeničev. Po primernem govoru so se takrat sestavila pravila, ki so se takoj odposlala namestništvu v potrjenje.

Vstanovno zborovanje se je vršilo v prostorih narodnega gostilničarja Blaža Vindiša na Štukih. Hišo s prostornim vrtom vred so pridne deklice kaj lepo ovenčale. Iznad dreves so plapolale mogočne slovenske, cesarske in štajerske zastave, ki so pričale tujcem in domačinom, da se v Krčevini prvič vrši veliko narodno zborovanje. Udeležba je bila velika, pa bila bi še večja, ako bi se zbor vršil teden pozneje, kakor je bilo prvotno sklenjeno, ali ako bi se bila ljudem ta prememba pravočasno naznanila.

Zborovanje otvori s krščanskim pozdravom, predsednik osnovalnega odbora, za blagor društva vneti posestnik Franc Lah ter da besedo slavnostnemu govorniku, novemu narodnemu odvetniku v Ptui, dr. A. Brumenu, kateri v svojem lepem govoru razloži žalostno stanje Slovencev nekdanj in sedaj ter dokaže potrebo novega društva, kažoč posebno na pogubni vpliv liberalnega nemčurskega Ptuja in na njegovo glavo, „burkelmajstra“ J. Orniga, ki velikodušno deli slov. odkupovalcem zemlje za „šenk“ brezverski in nemčurski list „Štajerski kmet“ ali po domače „Kajhar“.

Na to razlagalec pravil izpregovori nekoliko o namenu kmetijskega bralnega društva in povdarja, da se bo društvo vedno držalo svojega gesla: Vse za vero, dom, cesarja! ter povpeševalo katoliško in slovensko omiko med svojimi udi in je podučevalo v vseh gospodarskih strokah, kakor to veleajo pravila. Povabilu k obilnemu pristopu se je odzvalo takoj 61 udov. Pri volitvi se je izvolil enoglasno naslednji odbor: Zupančič Dragotin, predsednik, P. Karol Belšak, podpredsednik, Šentjuroc Silvester, tajnik, Lah Franc, blagajnik, Krivec Jože, knjižničar, Vilčnik Jože in Potrč Franc, odbornika, Krajnc Ivan in Simonič Franc, namestnika.

Potem se je vršila prosta zabava z umetnim in narodnim petjem ter godbo a ne s plesom, kakor se je po pomoti naznanilo v „Domovini“, ker ples nikakor ne povpešuje namena bralnih društev ter je tudi izključen pri veselicah našega društva. Predsednik društva je najprej napil presvitlemu cesarju, potem so se še govorile napitnice sv. Očetu, mil. knezu in škofu, domovini, društvu itd. Zabavali smo se kaj dobro, k čemur je največ pripomogla izvrstna postrežba gostilničarja Vindiša, v katerega lepih prostorih se še bomo tudi v bodoče ob enakih prilikah krepili s kruhom narodnega življenja in vinom domorodnega navdušenja.

Omeniti še mi je, da ja naš zaslužni deželni poslanec g. dr. Jurtela poslal obema društvoma lepo podporo, vsakemu po 6 gld., za kateri velikodušni dar se mu obe društvi najiskrenejše zahvaljujeta. Istotako se zahvaljujeta preč. gosp. P. Alfonzu Svetu, prejšnjemu za duševni in narodni napredek ptujske okolice vnetemu kaplanu, sedaj učitelju novincev na Dunaji, in g. nadučitelju Ivanu Kavklerju, ki sta poklonila obema društvoma dosti lepih in porabnih knjig. Da bi se nju blagovolili spomniti tudi drugi rodoljubi, za to lepo prosita obe mladi, podpore potrebni društvi.

Ptujska okolica je dolgo spala v narodnem oziru in to ne toliko po lastni krivdi, kakor po krivdi nekaterih slovenskih krogov v Ptui; toda v zadnjih letih se je vzdramila in letos je vstala iz lastne moči, ko sta vzrastli na njenih tleh dve novi društvi, v veselje svojih prebivalcev, pa tudi v veselje onih naših rodoljubov, ki imajo kljub mnogim stanovskim skrbem še vedno čuteče in usmiljeno srce za priprostega slovenskega trpina.

Novima društvoma pa kličem: Krepko rastita in se razcvitajta ter v duhu katoliškem in v duhu slovenskem prerodita ptujsko okolico!

Narodno-gospodarske novice.

Davica — nevarna otroška bolezen.

Kakor napadajo razne bolezni rastline, tako tudi človeka. Strupena rosa n. pr. to so glivice, ki prepletajo osobito listje na trti, da se posuši, ker mu te glivice vzemo ves sok. Plesenj na kruhu, na usnji so tudi glivice, ki ju razjedajo. Tudi človeka napadajo menda take glivice, ki mu razjedajo meso in kri. Med posebno nevarne bolezni spadajo one v grlu, v ustih, v požiralniku. Zlasti če se otrok lotijo, so ti navadno zgubljeni, ako ni dobre zdravniške pomoči in izvrstne postrežbe pri rokah. Te le bolezni se navadno imenujejo s tujim besedam: krup, angina, difterija. Zdravniki znajo o tem natanko razločevati, namreč po mestu v grlu, kjer se je bolezen naselila, in po večji ali manjši meri napada. Krup ni navadno tako huda bolezen; nabira se pač v požiralniku veliko gnoja, ki sojenje ovira; toda s pridnim grgranjem se ga spravi z grla, in nevarnost je odstranjena. Angina (ljudje radi pravijo „gina“, tudi „pogina“, — ker pravijo, da je tako huda, da bi človek poginil) je že nevarnejša, ker se po vseh notranjih delih v ustih in v požiralniku nabira veliko gnoja, ki ga je težko spraviti na dan. In kedar se je ves gnoj vendar srečno odpravil, čuti bolnik še posebno velike bolečine, zlasti kedar požira mehke ali trde jedi, ker ima vse polno ran v žrelu in požiralniku.

Izmed teh bolezni je pa najhujša difterija, katero lahko v slovenščini po vsej pravici davico imenujemo, ker človeka takorekoč zadavi. Napada največ otroke od 2. do 12. leta. Bolezen se navadno naleze, kar je sicer težko dokazati v vsakem slučaju. A v mnogih slučajih so zdravniki njeno nalezljivost dokazali. Dojenčev navadno ne napada, odraslih ljudi pa tudi navadno ne v toliki meri, da bi bilo njih življenje v nevarnosti. V smrtni nevarnosti so pa vselej pri tej bolezni otroci v 3. do 8. letu, ker so še preneumni, da bi vrjeli, v kakošni nevarnosti so, in navadno pretrmasti, da bi ubogali zdravnika in postrežnike. Nič manj niso starejši otroci, od 8. do 12. leta v nevarnosti, ako so sploh še slabega zdravja, ali ako jih je bolezen še v drugič ali tretjič zasačila, in ako imajo premalo zdravniške pomoči in domače postrežbe. Statistično

je dokazano, da od njih 100 otrok, od davice napadenih, 67 umrje.

Te vratne bolezni — naj se že imenujejo tako ali tako, vsaj jih znajo razločevati samo zdravniki — se napoveduje navadno z glavobolom, ob enem pa čuti človek tudi neprijeten počutek v grlu. Takemu otroku naj se pogleda takoj v usta, kjer se bode v ozadji na straneh ali na zadnjem nebu ali na malem jezičku zapazila bela pika. To je gotovo znamenje več ali manj nevarne vratne bolezni, radi katere naj se pošlje takoj po zdravnika. — Dokler pa ni zdravniške pomoči, naj se bolniku tako pomaga: Okoli vratu naj se devajo mokre poklade, mrzle, dokler je vročina pri bolniku; tople pa, kedar je zadobil bolnik navadno temperaturo. Le menjavati se morajo pogostoma. Kar je še imenitnejše, je, da otrok pridno grgra. Kaj je to? Globoko v požiralnik naj spušča tekočino, pa jo zopet ven pljuje. To naj dela neprenehoma, po dnevi in po noči. Po noči se ne sme pustiti otroka, da bi spal; marveč mora se ga klicati, da grgra in pljuje vsake pol ali četrt ure. Drugače se mu nabere toliko gnoja v grlu, da ga zaduši. Za grgranje je najbolj še špirit (vinski cvet), pomešan z vodo — dokler namreč zdravnik ne zapiše še boljšega zdravila.

Če ni špirta pri rokah, naj se žganje z vodo zmeša, ali pa vsaj močno vino. V vseh teh tekočinah je namreč alkohol, ki je sploh dobro zdravilo zoper marsikatero bolezen, torej tudi zoper davico, ker alkohol uniči glivice. — V tej bolezni, ki je posebno 3., 4. in 5. dan nevarna, se otroka ne sme pustiti brez jedi. — Skozi 10 dni in več ne bode mogel nič trdega zavžiti, pa naj se mu daje pridno mleka, posebno kar od krave pomolženega in močne juhe. Pa tudi dobrega starega vina nekaj kapljic utegne krepčati otroka, zlasti po preteku 4, 5 in več dni, ko ga je bila bolezen že zelo oslabela. Otroka utegne peči, ker ima rane v požiralniku, a to naj ne straši njegovih postrežnikov. Da se mu gnoj prej odloči, naj tudi otrok sope tople pare. V ta namen imajo učeni zdravniki posebno pripravo. A kjer te ni, pomaga se lahko s piskrom vrele vode, na katero se postavi lij (trahtar). Skozi lij vhaajoče sopare naj vsopeva bolnik. — Na davici zbolelemu se tudi v nosu vse gnoji. V ta namen naj se jim dajejo vedno čisti robci, da si nos marljivo snažijo. — Kar izbljuvajo otroci pri tej bolezni, naj mečejo v posodo vode, katero imajo pred seboj. — Vsa ta nesnaga naj se pogostoma odnaša na stranišča. — Njih perilo naj se večkrat menja, — pa potlej v lugu opere, pa ne s perilom odraslih ljudi vred. — Ko je bolezen prestana, naj se vsa posteljnina in vsa obleka na gorkoti in na zraku presuši. Kar je malo vredne slame ali druge reči v postelji bilo, naj se rajši sežge. Postelnjaki naj se s kropom osnažijo, sobe več dni snažijo, tla, okna, vrata, pohištvo in drugo s kropom in lugom počedi, stene nekoliko ostrgajo, zlasti po kotih in špranjah ter na novo pobelijo ali pomalajo, da so se na ta način zadušili tudi zadnji ostanki te bolezni, drobne glivice, ki so se kje obesile. Sicer pa pove zdravnik, kaj je potrebno storiti, da ni nevarno drugim, ki bivajo poleg. Prav vestna zdravnika sta sedaj v Celji naša rojaka gg. dr. A. Braunseis in pa dr. Hinko Šuklje, do katerih naj bi se obračali zdravniške pomoči potrebni.

Naša govedoreja.

Iz Murskega polja, 23. septembra.

Naše gorice bodejo letos rodile dobro kapljo; ali malo jo bode. Sicer smo se že zdavna privadili vsi brizganju in pridno odganjamo strupeno peronospero. Sila nas je naučila. Toda trtna uš je blizu. Naša trta je že tudi oslabela in sam Bog vedi, kaj bo potem, če se nam še to uniči. Treba bo pravočasno in pridno začeti nasajati ameriške trte. No zdaj imamo vsaj deželno trtnico blizu in upati je, da bomo vsaj sadike lahko dobivali.

Vendar na vsak način bode treba skrbeti za večjo in boljšo govedorejo. Mursko polje, ki je nekdanj toliko penez prineslo za svoje zrnje, bi tudi lepo krmo rodilo. Ali za govejo živino imamo mi Pomurci vse premalo srca. Po zimi jo pasemo sè samo slamo, po leti pa jo zgan-

jamo na oguljene občinske pašnike. In za spremstvo jim dajemo gosi, pure in naše ljube ščetinaste pruleke. Kdo se bo toraj čudil, da je naša goved prav zelo sloka in da izrejamo včas takatelca, da jih kar po 6 gld. prodajamo. Vi tam v Savinski dolini tega še razumeli ne bode.

Tudi plemena naše govede je neka čudna zmes. Če ima kdo kako lepo plemeno žival je to že izjema. Dne 21. t. m. imeli smo premo-vanje in licenciranje plemenih bikov v ljutomerskem sodnem okraji. Pregledalo se je 50 bikov. Od teh se je licenciralo 26 in 9 jih je dobilo darila.

Dobili so g. Ivan Kukovec za svojega bika državno darilo 70 kron, g. Franc Vuk iz Berkovec deželno darilo 50 kron, gosp. Anton Osterc iz Bunčan, g. Ivan Koroša iz Vržeja po 20 kron, g. Franc Roškar iz Cvena 10 kron.

Žal, da nimamo enotnega plemena. Gotovo je pri nas dosti pogojev za razvoj govedoreje. Okrajni zastop bi moral v tem nekaj storiti z nakupom lepe plemene živine. Naj bi se naši gospodje zastopniki nekoliko od celjskega okrajnega zastopa podučiti dali. Če se naš kmet ne bode govedoreje poprijel, bo uničen.

(Za „dijaško kuhinjo“ v Celji) so nadalje darovali za l. 1895/96. č. gosp. Alojzij Kos, župnik v Smartnu v Rožni dolini 5 gld., č. gosp. Franc Skorjanc, župnik v Gomilski 10 gld., g. Fani Scharb v Gornjemgradu 2 gld. in eno vrečo krompirja, gosp. Jurij Skoh v Možgancih 1 gld., g. Martin Poplas v Starem trgu 2 gld., g. Anton Bratkovič, žend. post. vodja v Köflach 1 gld., č. g. Jos. Zidanšek, profesor bogoslovja v Mariboru 10 gld., č. g. Ivan Heber, župnik v Sp. Polskavi 3 gld., č. g. Pankracij Gregorec, kaplan v Trbovljah 10 gld., č. g. Ant. Vetrnik, kaplan v Trbovljah 10 gld., č. gosp. Eduard Janžek, župnik v Sevnici 3 gld., gosp. Leopold Vehovar, c. kr. notar v Cirknici 5 gld., č. gosp. Anton Ravšl, kaplan v Sladki gori 3 gld., č. gosp. Smolej, bogoslovec v Celovcu 1 gld., č. gosp. A. Aškerc, kaplan v Skalch pri Velenju 3 gld., g. Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celji 5 gld., g. Pero Kostič, poslovođa v Celji 1 gld., g. dr. Albin Kapus, odv. kand. v Celji 2 gld., gosp. dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celji 5 gld., č. g. Opat Franc Ogradi 10 gld., g. Jurij Deteček, c. kr. notar v Celji 5 gld., g. dr. Fran Glaser, odv. kandidat v Celji 1 gld., g. Ferd. Golobranc, stavb. mojster v Celji 2 gld., g. Josip Hočevan, krojač v Celji 1 gld., č. g. dr. Franc Janežič, c. kr. gimn. prof. v Celji 1 gld., g. Franc Kmecl, posestnik v Celji 1 gld., g. Anton Kolenc, trgovec v Celji 2 gld., č. gosp. Ivan Krančič, m. kaplan v Celji 1 gld., č. g. Anton Randigaj, vikar v Celji 4 gld., g. dr. Josip Serbec, odvetnik v Celji 10 gld., gosp. Jurij Straus, posestnik v Celji 1 gld., g. Štefan Strašek, posestnik v Celji 1 gld., g. Konrad Vašič, c. kr. min. svetnik v Celji 10 gld., č. gosp. Vinko Geršak, župnik na Vranskem (nabiralnik) 3 gld., gosp. Adalbert Peterlin, c. kr. profesor v Kloster-Neuburgu 2 gld., g. dr. Weingerl v Gradcu, Bethovenstrasse 5 gld., č. g. Jos. Atteneder, učitelj veronauka v Celji 3 gld., g. A. Bicek, c. kr. evid. geometer v Celji 2 gld., g. Ant. Kosi, c. kr. gimn. profesor v Celji 2 gld., g. Jos. Kosem, tajnik okrajnega zastopa v Celji 1 gld., gosp. dr. Franc Majer, odvetniški kandidat v Celji 3 gld., č. gosp. Jos. Potovšek, mestni kaplan v Celji 1 gld. 50 kr., g. Ludovik Šelander, c. kr. v mir. finančni uradnik v Celji 3 gld., g. Mihael Zavodlal, c. kr. gimn. profesor v Celji 3 gld., č. gosp. Franc Walter, župnik v pokoji v Celji 3 gld., g. Karol Vanič, trgovec v Celji 2 gld., g. Srečko Magolič, poslovođa društvene tiskarne v Celji 50 kr., g. Anton Mlinarič, trgovec v Celji 1 gld., g. Anton Perjatelj, c. kr. jentn. mojster v Celji 50 kr., g. Jos. Sivka, c. kr. poštni asist. v Celji 1 gld., g. Fran Lončar, tajnik v posojilnici v Celji 5 gld., g. Ivan Zimniak, hišni posestnik v Celji 1 gld., g. Matija Bobnar, župan in posestnik v Lahovičah 35 kr. Bog plati!

Št. 3436.

Oklic prostovoljne dražbe.

C. kr. okrajno sodišče v Gornjemgradu naznanja: Na prošnjo dedičev po umrlem Jakobu Koren-u, usnjariju in posestniku v Mozirju dovoljuje se prostovoljna dražba v njegovo zapuščino spadajočega premakljivega blaga, in sicer:

- 1.) posestev vl. št. 65, 101, 128 in 135 kat. občine Mozirje s hišo šte. 55 in usnjarijo vred. cenjenih na 2805 gld.
- 2.) pritikline, cenjene na 103 gld. 25 kr.
- 3.) usnjarine (kožnine) in drugih stvari cenjenih na 640 gld. 26 kr.

Za to določuje se le eden dražbeni dan na

dne 21. oktobra 1895. l.

od 9. do 12. ure predpoludne in, če bo treba od 2. do 4. ure popoldne na licu mesta v trgu Mozirje hišna št. 55 s pristavkom, da se bodo te stvari pri tej dražbi le za ali čez cenitveno vrednost in za gotov denar oddale.

Zastavne pravice se pridržujejo zemljiško-knjižnim upnikom.

C. kr. okrajno sodišče v Gornjemgradu,
dne 21. septembra 1895.

(182) 1—1

C. kr. okrajni sodnik
Wagner.

Mlin

na stalni vodi, pol ure od mesta na Sp. Štajerskem, proda se zaradi bolehnosti gospodnje iz proste roke. Mlin ima 3 tečaje ter pripravljen prostor za četrti tečaj in stope. Poleg tega je nekaj travnikov, njiv, obširen vrt, poslopje za stanovanje ter veliko gospodarsko poslopje, vse skupaj v prav dobrem stanju. Cena vsemu skupaj 3.400 gld. Več pove Janez Slovec, župan v Sp. Pohanci pri Brežicah. (178) 2—1

Anton Kolenc

trgovec v Celju

kupuje vsake vrste deželne pridelke, kakor: fižol, suhe gobe, divji in pravi kostanj itd. itd. Kakor tudi fino namizno sadje, breskve, hruške, jabolka itd. itd., vse po najvišjih cenah. (179) 9—1

Josip Koženy

narodni krznar

v Celji, Graška ulica (Grazer-Strasse) št. 4

priloga se slavnemu narodnemu občinstvu na deželi in velečastiti duhovščini itd., za napravo vsih krznarskih del, kakor: kožuhovalne, raznih čepic, mufov itd. po najnižjih cenah. Tudi vsa popravila izvršim točno, solidno in ceno.

(Opomba uredništva.) Ker so naši nasprotniki razglasili drugega krznarja za svojega in ga kot tacega priloga, je naša posebna dolžnost podpirati tega, ker ga hočemo uničiti oni. Poskusimo se, kdo bode zmagal! (183) 9—1

Gostilna v najem.

V velikem trgu na Kranjskem odda se lepo in ugodno prenovljena gostilna s prenočiščem, v najem. Trg je 20 minut od južne železnice oddaljen, v katerem se nahaja c. kr. okrajno sodišče in davkarija, v plodovitem kraju, z zdravim obnebjem, z dobro obiskovanimi sejmi. Gostilna obstoji vže 40 let, je brez konkurence, s tremi sobami za goste in z devetimi sobami za tuje in potnike, s kuhinjo, kletjo, ledenico, hlevom, zidano šupo za več velikih voz, z dvema dvoranama, jedna ugodno prirejena za kavarno, kakoršne še ni v trgu. Mesarski obrt v hiši. Poleg lep vrt s pokritim kegljiščem. Vse s hišno opravo. Najemščina je primerno cenjena. Pogoji izvedo se v Ljubljani v Špitalskih ulicah šte. 6. (181) 3—1

Na prodaj

je posestvo v Št. Petru v Savinski dolini poleg kolo-dvora. Posestvo obstoji s hiše z dvema sobama, hlevom in kašte z velikim vrtom in dveh njiv, tudi 700 drogov hmelja je zraven. Vse je zelo pripravno za kakega rokodelca. Dobiti je po nizki ceni. Natančneje zve se pri lastniku.

(180) 3—1

I. Zaveršnik-u.

Pomožni uradnik

išče službo občinskega tajnika. — Več pri ured-ništvu „Domovine“. (175) 3—1

Vsak trgovec prodaja

„Arber“

(177) 1-1

Finger-jeva prava

plznska pivna grenčica

znana kot

zdravilna pijača

je dobiti povsod. (176) 1—1

Mlad obrtnik,

kateri ima dobro rokodelstvo, pa nima prilike seznaniti se z rodovinami, želi tem potom dobiti dobro vzgojeno dekle ali mlado udovo brez otrok za soprogo. Ker bi delavnico rad razširil in pomnožil dohodke, želi se tudi nekaj premoženja. Resne ponudbe s sliko, o katerih je tajnost sveta stvar, pošljejo naj se upravnistvu „Domovine“. (185) 3—1

Močne, požlahtnjene
amerikance in sadno drevje

(181) raznih vrst prodaja ceno 2—1

Tom. Grah na Ponikvi ob j. žel.

Učenca

krepe postave, dobro vzgojenega, ki ima veselje do pekovske obrti, sprejme takoj

E. F. Vošnjak,
pekovski mojster v Celji.

(171) 2—3

Učenec

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, z boljše hiše, s primerno omiko, sprejme se takoj v trgovini mešanega blaga. Več pove upravnistvo tega lista. (160) 3—3

Prostovoljna prodaja.

Lepa, velika kmetija najbolje obdelana, h kateri spada 75 oralov zemlje in leži med Št. Jurjem ob južni železnici in pa Ponikvo ob glavni cesti; poslopja vsa v najboljšem stanju, je radi smrti prostovoljno za prodati.

Tudi se s hišo in gospodarskimi poslopji lahko kupi samo polovica kmetije, komur bi se zdela cela kmetija preobširna. Posebno se opozarja, da v istem zemljišču leži obilica kremenca („Kies“), ki se v bližnjih tovarnah drago kupuje. — Več se izve pri gosp. F. Praunseisu v Št. Jurji ob juž. železnici. (153) 3—3

Otvoritev trgovine!

Podpisana uljudno naznanjata slav. občinstvu celjskega mesta in okolice, da sta v svoji hiši št. 4 na Ljubljanski cesti (Laibacher-Strasse) otvorila

trgovino s specerijskim blagom.

Hočeva se potruditi p. t. občinstvu postreči v vsakem obziru le z dobrim blagom ter prosiva za mnogobrojna naročila.

(167) 3—2

Z odličnim spoštovanjem
Topolak & Pečnik

(48) 20—15

JOSIP HOČEVAR

v Celji, Graška ulica 19

priloga čast. duhovništvu in slav. občinstvu

svojo veliko zalogo

storjenih oblek za gospode in dečke

ter najfinerše štofe

od angleških in brnskih tvrdk i. t. d.

za jesenski in zimski čas.

Vsako naročilo zgotovi se solidno in takoj!

— Vse po najnižji ceni. —

(173) 10—2

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča
po pošti.

Redilna živinska šupa

za konje, rogato živino in ovce i. t. d.

Skoro že 40 let z najboljšim vspehom malodane po vseh hlevih v rabi, ako živina ne mara jesti, dalje zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Konjski cvet

rabi za drgnjenje v krepilo konjskih udov; lajša otrplost konjskih udov krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trupolnem delu. Steklenica z rabilnim navodom velja samo 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom samo 4 gld. (138) 10—3

Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar,
Ljubljana, Kranjsko.